

HELSINGIN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

TILINPÄÄTÖS JA
TOIMINTAKERTOMUS
2020

SISÄLLYS

1. Toimintakertomus.....	4
1.1. Yleiskatsaus	4
1.2. Talouden kehitys.....	4
1.3. Hallinto.....	7
1.4. Henkilöstö	9
1.5. Sisäinen valvonta ja tarkastus.....	10
2. Talousarvion toteumavertailu.....	11
2.1. Toiminta-alueet	11
2.1.1. Helsingin toiminta-alue	11
2.1.2. Itäinen toiminta-alue.....	16
2.1.3. Läntinen toiminta-alue.....	22
2.1.4. Monikulttuurinen seurakuntatyö	25
2.1.5. Muu seurakunnallinen toiminta.....	28
2.2. Diakoniatyö	28
2.3. Kasvatustyö	31
2.4. Tukitoiminnot.....	39
2.4.1. Hallinto.....	39
2.4.2. Tiedotus	40
2.4.3. Ortodoksiviesti.....	41
2.4.4. Kiinteistötoimi	42
2.4.5. Hautaustoimi.....	44
2.4.6. Kirjasto ja arkisto	45
2.4.7. Vapaaehtoistoiminta	46
2.5. Yhteenveto	49
2.5.1. Seurakuntatasoinen toteumavertailu.....	49
2.5.2. Investointien toteumavertailu.....	51
2.6. Seurakunnan neuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelystä... 53	
3. Tilinpäätöslaskelmat	54
3.1. Tuloslaskelma	54
3.2. Rahoituslaskelma.....	55
3.3. Tase.....	56
4. Tilinpäätöksen liitetiedot	58
4.1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	58
4.2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	59
4.3. Taseen liitetiedot	62
4.4. Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	63
4.5. Kiinteistöinvestointien liitetiedot.....	64
5. Allekirjoitukset ja merkinnät	65
6. Luettelot ja selvitykset	67
6.5. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista.....	67
6.6. Jäljennös tilintarkastuskertomuksesta	67

Tasekirjan taulukot

<i>Taulukko 1</i>	Tuloslaskelma (ulkoinen)
<i>Taulukko 2</i>	Kirkollisverojen ja jäsenmäärän kehitys
<i>Taulukko 3</i>	Seurakunnan jäsenet
<i>Taulukko 4</i>	Henkilöstön määrän kehitys
<i>Taulukko 5</i>	Uspenskin katedraali
<i>Taulukko 6</i>	Pyhän Elian kirkot
<i>Taulukko 7</i>	Myllypuron kappeli
<i>Taulukko 8</i>	Vantaan kirkko
<i>Taulukko 9</i>	Järvenpään kirkko
<i>Taulukko 10</i>	Klaukkalan kirkko
<i>Taulukko 11</i>	Porvoon kirkko
<i>Taulukko 12</i>	Itä- ja Keski-Uudenmaan toiminta-alue
<i>Taulukko 13</i>	Espoon kirkko
<i>Taulukko 14</i>	Hangon kirkko
<i>Taulukko 15</i>	Lohjan kirkko
<i>Taulukko 16</i>	Lohjan tsasouna
<i>Taulukko 17</i>	Länsi-Uudenmaan toiminta-alue
<i>Taulukko 18</i>	Pappilatalon kotikirkko
<i>Taulukko 19</i>	Monikulttuurinen työ
<i>Taulukko 20</i>	Pyhän Kolminaisuuden kirkko
<i>Taulukko 21</i>	Avustukset kirkollisiin tarkoituksiin
<i>Taulukko 22</i>	Diakoniatyö
<i>Taulukko 23</i>	Kasvatustoimi
<i>Taulukko 24</i>	Hallinto
<i>Taulukko 25</i>	Tiedotus
<i>Taulukko 26</i>	Ortodoksiviesti
<i>Taulukko 27</i>	Kaunisniemen leirialue
<i>Taulukko 28</i>	Unioninkatu 39–Liisankatu 29
<i>Taulukko 29</i>	Seurakuntasali
<i>Taulukko 30</i>	Mannerheimintie 8
<i>Taulukko 31</i>	Kiinteistötoimi
<i>Taulukko 32</i>	Hautausmaa
<i>Taulukko 33</i>	Kirjasto
<i>Taulukko 34</i>	Vapaaehtoistoiminta
<i>Taulukko 35</i>	Tuloslaskelma, lyhyt
<i>Taulukko 36</i>	Investointilaskelma
<i>Taulukko 37</i>	Investointilaskelma erittelyt
<i>Taulukko 38</i>	Tuloslaskelma
<i>Taulukko 39</i>	Tuloslaskelman tunnusluvut
<i>Taulukko 40</i>	Rahoituslaskelma
<i>Taulukko 41</i>	Rahoituslaskelman tunnusluvut
<i>Taulukko 42</i>	Tase – Vastaavaa
<i>Taulukko 43</i>	Tase – Vastattavaa
<i>Taulukko 44</i>	Taseen tunnusluvut
<i>Taulukko 45</i>	Selvitys suunnitelmanmukaisista poistoista
<i>Taulukko 46</i>	Henkilöstökulut
<i>Taulukko 47</i>	Henkilökuntakulut
<i>Taulukko 48</i>	Henkilömäärä tehtävittäin
<i>Taulukko 49</i>	Sivutoimiset työntekijät tehtävittäin
<i>Taulukko 50</i>	Käyttötuotot
<i>Taulukko 51</i>	Pysyvät vastaavat
<i>Taulukko 52</i>	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät
<i>Taulukko 53</i>	Oma pääoma
<i>Taulukko 54</i>	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Taulukko 55 Kiinteistöinvestointien arvonlisävero tarkastusvastuu
Taulukko 56 Sammeli Pamilon muistorahasto
Taulukko 57 Alexander Marschanin rahasto

1. Toimintakertomus

1.1. Yleiskatsaus

Vuoden 2020 aloitti uusi valtuusto, joka puolestaan valitsi lakisääteiset muute hallintoelimet. Neuvosto valitsi toimikuntien jäsenet sekä valitsi työhyvinvointitoimikunnan. Kaikkien näiden elinten toimikausi jäi yhden vuoden mittaiseksi.

Aiemmin päätetyn Helsingin, Hämeenlinnan ja Lahden seurakuntien yhdistymisen takia hiippakunnan piispan määräyksestä toimitettiin marraskuussa 2020 vaalit, joissa valittiin uuden seurakuntakokonaisuuden ensimmäinen valtuusto.

Neuvosto kiinnitti toiminnassaan erityistä huomiota työhyvinvointikysymykseen sekä valmisteli vuonna 2019 valtuuston edellyttämän kiinteistöselvityksen tekemisen ja tilaamisen. Samoin neuvosto hyväksyi merkittävän sopimuksen Hangon kirkon ystävät ry:n kanssa, joka tarkoittaa, että yhdistys lahjoittaa seurakunnan uuden rakennuksen Hangon kirkon pihapiiriin. Lahjoitus kattaa koko projektin. Seurakunta nimesi työlle valvojan.

Seurakunnan työntekijät valmistauivat seurakuntien yhdistymiseen luoden toiminnan tason yhteistyötä. Kirkkoherra sijaisti loppuvuodesta jakson Lahden seurakunnan ja hiukan pitempään Hämeenlinnan kirkkoherran tehtävissä, mikä antoi mahdollisuuden tutustua myös hallintokulttuurin näissä seurakunnissa.

Hyvin voimakkaasti seurakunnan työhön vaikutti covid-19 pandemia. Palvelusten toimitaminen suljetuin ovin tai rajoitetuin ihmismäärin oli rankkaa seurakuntalaisille ja kuormitti myös työntekijöitä. Kokoava toiminta oli katkolla suuren osan vuotta. Seurakunnassa noudatettavia käytäntöjä määritteli hiippakunnan piispan apuna ensin valtakunnallinen koronatiimi ja sittemmin hiippakunnallinen tiimi, jossa oli vahva edustus Helsingin seurakunnasta. Striimatut jumalanpalvelukset, verkossa tapahtuneet kohtaamiset, etäkokoukset ja etätö tarkoitti isoa digiloikkaa niin työntekijöille, luottamuselinten jäsenille kuin seurakuntalaisillekin.

Vaikka koronavuosi oli haasteellinen, niin seurakuntamme ei ollut siinä yksin: teimme oman osuutemme lähimmäisrakkauteen pohjalta siinä, että olimme tukemassa toimia, joilla tautitilanne saatiin pysymään EU:n parhaiten selvinneiden maiden joukossa.

1.2. Talouden kehitys

Seurakunnan vuoden 2020 tulokseen vaikuttivat mm. seuraavat tekijät. Covid-19 pandemia lakkautti tai muutti suuren osan seurakunnan toimintoja lähes koko vuodeksi, jolloin sekä palvelujen ostot että tarvikkeiden hankinnat alittivat huomattavasti budjetoidut kustannukset. Koronavuoden vaikutukset talouteen olivat epävarmat ja pandemian tuomien lisäbudjettitarpeiden (mm. vuokrahyvityksistä) kattamiseksi osa suunniteltuja rakennusurakoita päätettiin lykätä. Seurakunta sai vuonna 2020 testamenttilahjoituksen, kiinteistöveropalautuksia vuosilta 2014-2020 Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksestä ja myös verotulot ylittivät talousarvion poikkeustilanteesta huolimatta. Lisäksi henkilöstökulut alittivat talousarvion.

Seurakunnan verotuloja sisältämättömät toimintatuotot vuonna 2020 laskivat 3,6 M€:n tasolle, joka oli talousarvion tasolla. Tästä on huomioitava, että noin 106 t€ oli testamenttilahjoitus, taseesta käytettyä lahjoitusvaroja sekä valtion diakoniatyölle myöntämä korona-avustus. Toimintatuotoista suurimman osan muodostivat vuokratuotot, jotka olivat 2,8 M€. Vuokratuotot laskivat edellisestä vuodesta noin 86 t€, joka selittyy annetuilla vuokrahyvityksillä poikkeustilan takia. Seurakuntatyön ja hautaustoimen maksut sekä muut maksut ja korvaukset olivat noin 581 t€, joten niissä oli laskua lähes 81 t€ edellisvuoteen verraten. Toimintojen lakkautuminen poikkeusolojen takia vaikutti seurakuntatyön maksuihin ja tuohustuloihin, lisäksi turismin pysähtyminen vaikutti negatiivisesti myyntituloihin lähinnä Uspenskin katedraalissa.

Toimintakulut vuonna 2020 olivat noin 6,6 M€, eli noin 546 t€ matalammat edellisvuoteen verrattuna. Toimintakulujen laskuun vaikutti eniten toimintojen muutokset ja peruuttamiset poikkeustilanteen takia sekä osittain kiinteistöprojektien siirtyminen. Palvelujen ostot olivat 743 t€ talousarviota pienemmät, ja tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat noin 401 t€ talousarviota pienemmät. Toimintakulut olivat viimeisen viiden vuoden vertailukauden matalimmat. Seurakuntakokonaisuuden toimintakate (toimintatuotot vähennettynä toimintakuluilla) oli 3,06 M€ tappiollinen, mikä on noin 294 t€ vähemmän kuin edellisvuonna. Toimintatuotoilla katettiin noin 54,5 % toimintakuluista.

Verotulot olivat noin 6M€, mikä oli samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna ja 200 t€ budjetoitua suuremmat. Keskusrahastomaksut nousivat noin 3,7% ja oli vuonna 2020 noin 1,43 M€. Keskusrahastomaksuihin hyväksyttiin lisäbudjetti, sillä kirkolliskokous päätti korotetuista maksuista vasta sen jälkeen, kun seurakunnan talousarvio 2020 oli hyväksytty valtuustossa marraskuussa 2019.

Vuosikate kertoo tulojen ja menojen suhteen ennen kirjanpidollisia poistoja ja arvonalennuksia. Vuosikatteeksi muodostui noin 1,56 M€, mikä on noin 252 t€ suurempi kuin vuonna 2019. Tilikauden 2020 suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 327 t€.

Tilikauden 2020 tulos oli 1,23 M€ ylijäämäinen. Tilivuonna 2019 tulos oli noin 961 t€ ylijäämäinen ja tätä aiempiana vuonna 1,28 M€. Vuoden 2020 tilikauden 1,23 M€ ylijäämään on syynä muun muassa talousarviota suuremmat verotulot ja huomattavasti pienemmät toimintamenot. Lisäksi seurakunta onnistui saamaan talousarvion mukaiset toimintatuotot testamenttilahjoituksen sekä aiempien vuosien kiinteistöveropalautusten takia.

Seurakunnan käyttötulot olivat yhteensä noin 9,62 M€. Käyttötulot koostuvat toimintatuotoista ja verotulosta. Kiinteistöjen vuokratuotot muodostivat käyttötuloista 29,3 %, verotulot 62,6 % ja maksutuotot muodostuvat käyttötuloista 6 % ja muut tulot 2,1 %, yhteensä 8,1 %. Kirkollisveroprosentti on ollut 1,8 % vuodesta 2016 lähtien.

Taulukko 1 - Tuloslaskelma (ulkoinen)

Tuloslaskelma (ulkoinen) t€	2016	2017	2018	2019	2020
Toimintatuotot	3 382	3 379	3 579	3 853	3601
Toimintakulut	6 933	7 052	6 955	7 153	6607
Toimintakate	-3 550	-3 674	-3 376	-3 300	-3 006
Verotulot	5 871	5 878	5 813	6012	6018
Keskusrahastomaksut	1 324	1 401	1 406	1382	1433
Rahoitustuotot ja -kulut	-6	-21	-26	-24	-20
Vuosikate	991	782	1 004	1 306	1 559

Kirkollisverotulot ovat viiden ensimmäisen tarkasteluvuoden aikana kasvaneet, merkittävä muutos nähtiin vuonna 2016 veroprosentin noston 1,8% jälkeen. Vuonna 2018 verotulot kuitenkin laskivat 1% vuoteen 2017 verrattuna, mutta vuonna 2019 verotulot taas nousivat, noin 3,3% edellisvuoteen verrattuna ja vuonna 2020 ne pysyivät vuoden 2019 tasolla. Verottajan kausitilitysrytmi muuttui vuonna 2019 ja vuoden 2020 budjettia laatiessa vuoden 2019 verokertymä näytti jäävän 5,8M euroon, jonka mukaan talousarvio verokertymästä vuodelle 2020 tehtiin. Verokertymä nousi vuonna 2019 kuitenkin loppuvuodesta 6M euroon ja vuonna 2020 poikkeustilanteesta huolimatta verokertymä pysyi edellisvuoden tasolla.

Seurakunnan jäsenmäärä on pysynyt viimeiset viisi vuotta melko tasaisena, mutta pientä laskua on selkeästi havaittavissa (lähes 2,6% 2015-2020 välillä). Helsingin ortodoksiseen seurakuntaan kuuluu noin kolmannes Suomen ortodokseista ja seurakunta on sen myötä suurin ortodoksinen seurakunta Suomen kirkossa.

Taulukko 2 – Kirkollisverojen ja jäsenmäärän kehitys

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Henkilöverot, t€	5 255	5 283	5 871	5 878	5 813	6 012	6 017
Muutos-% ed	-1,4	0,5	11,1	0,1	-1,1	3,4	0,1
Vero-%	1,6	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Jäsenmäärä	20 002	20 027	19 929	19 913	19 839	19 691	19 514
Verotulot €/jäsen	263	264	295	295	293	305	308

Helsingin ortodoksinen seurakunta kattaa liki koko entisen Uudenmaan läänin alueen. Seurakuntalaisista vajaa puolet asuu Helsingin kaupungin alueella ja vajaa kolmannes Vantaalla, Espoossa tai Kauniaisissa. Itä- ja Keski-Uudellamaalla asuu yli kymmenes ja Läntisellä Uudellamaalla alle kymmenes seurakuntalaisista.

Taulukko 3 – Seurakunnan jäsenet

	Miehet	Naiset	Yhteensä
Helsinki	3 593	5 340	8 933
Vantaa	1 208	1 550	2 758
Espoo	1 375	1 809	3 184
Itä- ja Keski-Uusimaa	1 046	1 310	2 356
Länsi-Uusimaa	567	739	1 306
Ulkomaat	333	644	977
KAIKKI YHTEENSÄ	8 122	11 392	19 514

Seurakuntalaisten määrä ikäryhmittäin oli melko tasainen aina niin sanottuihin suuriin ikäluokkiin asti. Seurakuntalaiset puhuivat äidinkielenään 46 eri kieltä, joista yleisimmät olivat suomi (75 %), venäjä (16 %) ja ruotsi (3 %).

1.3. Hallinto

Seurakunnassa ylintä päätäntävaltaa käyttää seurakunnanvaltuusto, joka valitsee toimeenpanovallan käyttäjäksi seurakunnanneuvoston. Valtuusto valitsee avukseen lakisääteiset lautakunnat ja seurakunnanneuvosto valitsee mahdolliset toimikunnat. Seurakunnan lakisääteisiä lautakuntia ovat kiinteistölautakunta ja vaalilautakunta. Seurakunnanneuvoston nimeämiä toimikuntia olivat vuonna 2020 olleet diakoniatuomikunta, kasvatustuomikunta, kirjastotuomikunta, TTS-toimikunta, viestintätuomikunta ja työhyvinvointituomikunta.

Seurakunnanvaltuusto

Seurakunnanvaltuustoon kuuluu 21 jäsentä. Valtuuston puheenjohtajana toimi Ritva Bly ja varapuheenjohtajat olivat Maria Mountraki sekä Elina Palola. Muita valtuuston jäseniä olivat Jefim Brodkin, Jari Haukka, Miika Karpin, Kim Kilpinen, Arvo Kokkonen, Mika Kontkanen, Valeria Kütt, Marina Lampinen, Frank Larsson, Anja Lindström, Jari Pylväinen, Lauri Railas, Ulla Saarinen, kirkkoherra Markku Salminen, Anna Soraniva, Andreas Stenberg, Anna Tchervinskij, Urpo Uotila ja Johannes Virolainen. Sihteerinä toimi johdon sihteeri. Seurakunnanvaltuusto piti kuusi kokousta vuonna 2020, joista neljä toteutettiin Teams etä-kokouksina.

Seurakunnanneuvosto

Seurakunnanneuvostoon kuuluu 10 jäsentä. Seurakunnanneuvoston puheenjohtajana toimi kirkkoherra Markku Salminen ja varapuheenjohtajat olivat Soili Penttonen (30.9.2020 saakka), Tomi Montonen (isä Foma) (1.10.2020 alkaen) ja Lasse Saarinen. Seurakunnan neuvoston muut jäsenet olivat Marie-Louise Litonius, Elina Palola, Dimitri Qvintus, Marianna Stolbow, Kristian Wahlbeck ja itseoikeutettuna jäsenenä pääkirkon isännöitsijä Jukka Vehkaoja sekä läsnäolo- ja puheoikeudella pappien ja kanttoreiden edustajana Irina Tchervinskij-Matsi. Sihteerinä toimi johdon sihteeri. Vuonna 2020 seurakunnanneuvosto piti 16 kokousta, joista 12 toteutettiin Teams etä-kokouksina ja kolme oli sähköpostikokouksia.

Kiinteistölautakunta

Kiinteistölautakunta on lakisääteinen ja se toimii seurakunnanneuvoston alaisuudessa. Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä; Sonja Juola, Mika Kontkanen, Ulla Saarinen, Ajla Selenic ja Pär Silén. Läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat hallintopäällikkö ja kiinteistöpäällikkö. Puheenjohtajana toimi kirkkoherra Markku Salminen. Sihteerinä toimi johdon sihteeri. Vuonna 2020 kiinteistölautakunta piti seitsemän kokousta, joista kuusi Teams-etä-kokouksina.

Vaalilautakunta

Vaalilautakunta on lakisääteinen, valtuuston alainen lautakunta, johon kuuluu kolme jäsentä. Vuonna 2020 jäseniä olivat Okko Balagurin, Marketta Haapsaari ja Kimmo Taljavaara. Vaalilautakunnan puheenjohtajana toimii lakisääteisesti kirkkoherra. Sihteerinä toimii johdon sihteeri. Vaalilautakunta kokoontui vuonna 2020 seitsemän kertaa, joista neljä toteutettiin Teams etä-kokouksina ja yksi sähköpostikokouksena.

TTS-toimikunta

TTS-toimikunta on neuvoston alainen toimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Maria Mountraki ja muita jäseniä olivat Anu Heikkilä, Mika Hänninen, Tomi Mononen ja

Lasse Saarinen sekä puheoikeudella Hämeenlinnan seurakunnan edustaja Riitta Rönttilä ja Lahden seurakunnan edustaja Markku Pelkonen. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat kirkkoherra ja hallintopäällikkö. Toimikunnan sihteerinä toimi hallintopäällikkö. TTS-toimikunta piti kaksi kokousta vuonna 2020, joista molemmat toteutettiin Teams etäkokouksina.

Kasvatustoimikunta

Kasvatustoimikunta on neuvoston alainen toimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Iida Lonkila ja varapuheenjohtajana Arto Vaahtokari. Muita jäseniä olivat Kaisa Eronen, Felix Nesterinen ja Soili Penttonen. Läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat kirkkoherra, kasvatuksen esimies ja kasvatustyöstä vastaava pappi. Kasvatuksen esimies toimi sihteerinä. Kasvatustoimikunta piti vuonna 2020 kaksi kokousta Teams-sovelluksen kautta sekä yhden Teams-tapaamisen koko kasvatustiimin kanssa.

Diakoniatoimikunta

Diakoniatoimikunta on neuvoston alainen toimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Taina Cederström ja varapuheenjohtajana Ritva Karttunen. Muita jäseniä olivat Jari Pylvänäinen, Katja Vilponiemi ja Kristian Wahlbäck. Läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat kirkkoherra, diakonian esimies, diakoniatyöstävastaava pappi sekä diakonian tiimivastaava, joka toimi myös sihteerinä. Diakoniatoimikunta piti ainoan kokouksensa 27.8.2020.

Viestintätoimikunta

Viestintätoimikunta on neuvoston alainen toimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Dimitri Qvintus, varapuheenjohtajana Eila Ruuskanen-Himma ja jäsenenä Alexandra Kral-Leszczynski, Sanna Salo ja Jukka Vehkaoja. Läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat kirkkoherra sekä seurakunnan tiedottaja (tiedottajan sijainen 1.1. – 3.4.2020 ja 1.9.2020 – 31.12.2020). Toimikunnan sihteerinä toimi tiedottaja ja tiedottajan sijainen. Viestintätoimikunta piti vuonna 2020 neljä Teams etäkokousta.

Kirjastotoimikunta

Kirjastotoimikunta on neuvoston alainen toimikunta. Toimikunnan jäseniä olivat i Timo Lehmuskoski, Natalia Baschmakoff, Seija Lappalainen, Marie-Louise Litonius ja Matti Pulkkinen. Läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat kirkkoherra ja kirjastonhoitaja, joka toimi myös toimikunnan sihteerinä. Pandemian takia kokouksia ei vuonna 2020 voitu järjestää.

Työhyvinvointitoimikunta

Työhyvinvointitoimikunta on neuvoston alainen toimikunta. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Pia Houni ja jäseninä olivat Carl-Henrik Frejborg, Henri Puruskainen, Marianna Stolbow ja Anna Tchervinskij. Läsnä- ja puheoikeutettuja olivat kirkkoherra ja hallintopäällikkö, joka toimi myös toimikunnan sihteerinä. Toimikunta piti kolme kokousta vuonna 2020, joista kaksi toteutettiin Teams etäkokouksina.

1.4. Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli toimintavuoden aikana päätoimisesti 78 työntekijää. Luku sisältää myös opinto-, vuorottelu- ja vanhempainvapaalla sekä sairauslomilla olleet työntekijät sekä heidän sijaisensa. Vakituisen henkilöstön määrä on pysynyt melko tasaisena, mutta määräaikaisen henkilöstön määrä edelliseen vuoteen verrattuna on hieman nousut.

Taulukko 4 – Henkilöstön määrän kehitys

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vakinaiset	67	66	64	65	65	63	62
kokoaikaiset	49	49	51	54	57	55	54
osa-aikaiset	18	17	13	11	8	8	8
Määräaikaiset	53	37	22	14	13	14	16
kokoaikaiset	30	27	21	14	13	12	12
osa-aikaiset	23	10	1	0	0	2	4

Seurakunnan vakituisen henkilöstön keski-ikä on n. 50 vuotta ja määräaikaisen henkilöstön n. 47 vuotta. Seurakunnan vakituisesta henkilöstöstä naisia on 33 ja miehiä 29. Seurakunnan päätoimisen henkilöstön lisäksi palkkaa maksettiin sivutoimisille työntekijöille, joita oli n. 19 pappia tai kanttoria, 5 uskonnonopettajaa, 10 ikoninmaalausopettajaa, 42 leiriohjaajaa, 13 tapahtumaohjaajaa sekä 67 kerhonohjaajaa. Muissa keikkatehtävissä toimi n. 18 henkilöä (esim. lehden avustajat, keikkavahtimestarit ja keittiöhenkilökuntaa). Kesäsetelityöntekijöitä vuonna 2020 oli kaksi. Lisäksi seurakunnassa toimi suuri määrä vapaaehtoisia erilaisissa tehtävissä.

Seurakunnassa toimi työympäristötoimikunta, jonka tehtäviin kuuluivat henkilökunnan työhyvinvointiin ja työsuojeluun liittyvät tehtävät. Työnantajan edustajia toimikunnassa olivat Mikael Sundkvist ja Kristiina Aminoff. Jäseniä kertomusvuonna olivat Sergei Petsalo, Kirsi-Maria Susuna, Mikko Blom, Jenni Patomeri, työsuojeluvaltuutettu Varvara Merras-Häyrynen, työsuojeluvaltuutettu Christina Kontkanen. Varajäsenenä toimi Kimmo Kallinen, Irina Tchervinskij-Matsi, Jaso Pössi, Johanna Jomppanen, Petri Jeskanen (työsuojelun varavaltuutettu) ja Joakim Pietarinen (työsuojelun varavaltuutettu). Toimikunnan puheenjohtajana toimi Christina Kontkanen ja varapuheenjohtajana Sergei Petsalo. Puhe- ja läsnäolo-oikeus oli myös seuraavilla henkilöillä: Irina Tchervinskij-Matsi (luottamusmies) ja Kristiina Mendes (työsuojelupäällikkö). Sihteerinä toimi Mikael Sundkvist.

1.5. Sisäinen valvonta ja tarkastus

Sisäinen valvonta

Kirkkoherra johtaa seurakunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kirkkoherralla on siten keskeinen asema seurakunnan toiminnan sisäisessä valvonnassa. Kirkkoherran apuna työssä toimii seurakunnan johtosäännön määrittelemänä johtoryhmä. Myös hallintopäälliköllä on keskeinen rooli sisäisessä valvonnassa. Neuvosto on hyväksynyt taloussääntöä täydentävän seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeen 22.10.2015. Seurakunnan neuvosto vastaa seurakunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan taloudellinen toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tavoitteena on seurakunnan avoin ja tuloksellinen toiminta ja hallinto. Sisäinen valvonta on osa seurakunnan johtamista. Hyvin hoidettu valvonta luo organisaatioon turvallisuutta ja lisää toiminnan ennustettavuutta.

Tarkastus

Seurakunnan tilintarkastusyhteisönä toimi toimintavuonna tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, jonka päävastuullisena tilintarkastajana oli JHT, HT Esko Säilä. Toisena tarkastajana toimi JHT, KHT Milja Riikka Leino. Tilintarkastus tehtiin seurakunnan tiloissa, Kuopion palvelukeskuksessa sekä etänä sähköisiä järjestelmiä hyväksikäyttäen.

2. Talousarvion toteumavertailu

Kustannuspaikkojen toteumavertailussa edellisvuoteen verrattuna on hyvä huomioida vuoden 2020 covid-19 aiheuttama poikkeusaika, jolloin toimintoja jouduttiin muuttamaan ja perumaan. Tästä pääasiassa johtuvat eroavaisuudet edellisvuoteen verrattuna.

2.1. Toiminta-alueet

2.1.1. Helsingin toiminta-alue

Helsingin suomenkielisen seurakuntatyön toimintakeskukset ovat Uspenskin katedraali ja katedraalin krypta, profeetta Elian kirkot hautausmaalla sekä Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli Myllypurossa. Arkipäivän jumalanpalvelukset on toimitettu pääsääntöisesti Liisankadun Kotikirkossa.

Uspenskin katedraali, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkumisen muistolle pyhitetty katedraali

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Uspenskin katedraalissa ja kryptakappelissa ovat työskennelleet kirkkoherra, kaksi pappia, diakoni, kanttori ja kanttorin sijainen, kolme vakituista kokoaikaista vahtimestaria, siviilipalvelusmies, luottamustoiminen isännöitsijä sekä sivutoimisia tuntityöntekijöitä ja vapaaehtoisia. Lisäksi kasvatustoimen pappi työskentelee osittain myös Uspenskin katedraalissa.

Uspenskin katedraalin kanttori on ollut syyskuun 2020 alusta osittaisella toimivapaalla hoitaen kanttorin tehtävää 50 %:sti. Käytännössä tämä on tarkoittanut viikonloppujen ja suurten juhlien jumalanpalveluksia sekä kuorotoimintaa. Kanttorin tehtäviä katedraalissa on siten hoitanut myös 50 % osuuteen palkattu määräaikainen sijainen.

Uspenskin katedraalissa on kirkkosalin lisäksi kryptakappeli, jota on käytetty seurakuntasalina, kokous- ja juhlatilana sekä toimituskappelinä. Sekä katedraali että kryptakappelin ovat myös esteettömästi saavutettavissa.

Seurakunnan pääkirkkona ja hiippakunnan piispan katedraalina Uspenskin katedraali on toteuttanut vastuullisesti perustehtävänsä ortodoksiseen kirkkovooteen ja sen suuriin juhliin perustuvan jumalanpalveluselämän toteuttajana ja katedraalin perinteiden vaalijana. Tämän lisäksi Uspenskin katedraali on ollut aktiivisen ja laajan temppelilyhteisön oma kotikirkko. Koronavuonna 2020 temppelilyhteisön toiminta on ollut satunnaista ja rajoitettua. Katedraalissa toimitetaan runsaasti kasteita ja avioliittoon vihkimisiä.

Uspenskin katedraali on myös ollut suosittu pyhiinvaelluskohde sekä yksi Helsingin suosituimmista matkailunähtävyyksistä, vaikka matkailijoiden määrä toimintavuonna on romahtanut murto-osaan normaalista. Katedraaliin oli suunniteltu mittavaa sähköremonttia syksyille 2020, mutta remontti peruuntui ja siirtyi toteutettavaksi syksyllä 2021. Peruuntumisen syynä oli sopivien urakkatarjousten puute.

Tavoitteet vuodelle 2020

Uspenskin katedraalin myyntitoiminnan ja matkailijapalvelun kehittäminen, siten, että katedraali entistä paremmin palvelee sekä matkailijoita että seurakuntalaisia,

huomioiden kirkon asema sekä seurakunnan että hiippakunnan pääkirkkona.

Toteutunut toiminta 2020

Katedraalin perustoiminta on vuonna 2020 ollut koronaviruksen aiheuttaman pandemian seurauksena merkittävästi supistettua. Jumalanpalvelukset on rajoituksista huolimatta toimitettu suunnitelman mukaisesti, vaikka osallistujamäärät ovatkin olleet rajoitettuja. Helmikuusta toukokuun loppuun saakka palvelukset toimitettiin suljetuin ovin, mutta striimaten ne seurakunnan Youtube-kanavalle. Striimaukset ovat saavuttaneet suuren suosion ja koko vuoden aikana niitä on katsottu yhteensä yli 100 000 kertaa. Lähetykset palveluksista on toteutettu monikameratekniikalla ja niiden tuottamisesta on vastannut Digital Palola Oy.

Kesäkuusta elokuuhun palvelukset pääosin toimitettiin ulkona katedraalin pääovien edustalla. Elokuusta alkaen sallittiin jälleen seurakuntalaisten kokoontuminen kirkkoon jumalanpalveluksiin. Katedraalissa tämä tarkoitti maksimissaan 70 hengen yhtäaikaista määrää palveluksissa. Marraskuun lopulta kirkon ovet jouduttiin jälleen sulkemaan ja palvelukset toimittamaan suljetuin ovin. Koko pandemia-ajan kirkko on ollut päivittäin avoinna henkilökohtaista rukousta varten. Niin ikään ehtoolliselle osallistumiseen kannustettiin joko palvelusten jälkeen pienissä ryhmissä tai suoraan henkilökohtaisesti papiiston kanssa sopien.

Uspenskin Katedraalikuoro vastaa jumalanpalvelusten kirkkomusiikista. Rajoitusten aikana katedraalissa lauloi kanttorin johdolla kvartetti, jonka jäsenet vaihtuivat palveluksittain

Alueen kerhotoiminta keskittyy pääasiassa Liisankadulle. Kerhotoiminta on ollut pääosin tauolla koronarajoitusten aikana. Jumalanpalvelusten yhteydessä syksyllä Uspenskin katedraalissa on toiminut kasvatustoimen organisoimana lasten liturgiakerho. Muuta kokoavaa toimintaa ei kalenterivuonna juurikaan kyetty järjestämään. Kirkkokahveja ehdittiin hetken ajan järjestää elo-marraskuussa, mutta ovien sulkeuduttua palvelusten ajaksi niistä luovuttiin.

Seurakunnan katekumeeniopetus oli suurissa vaikeuksissa koronarajoitusten johdosta. Kokoavan toiminnan puutteesta johtuen katekumenien ohjaukseen ei voitu satsata riittävästi. Kirkkoonliittämiset kevään 2020 osalta tapahtuivat yksittäin pääasiassa jumalanpalvelusten ulkopuolella ja osittain liturgioissa.

Vuoden 2020 kuluessa yleinen turvallisuustilanne on pysynyt jotakuinkin ennallaan. Suuret matkailijamäärät eivät kuluneena toimintavuonna muodostaneet ongelmaa. Tavoitteena on kuitenkin, että katedraalin ollessa auki kirkossa on aina vähintään kaksi vahtimestaria paikalla. Kuluneena syksynä myös konserttitoiminta katedraalissa supistui merkittävästi. Perinteisesti katedraalia on vuokrattu konserttikäyttöön erityisesti joulusesongin aikana, mutta tänä vuonna perinne katkesi. Uspenskin katedraalikuoron ja pyhän Kolminaisuuden kirkon kuorojen striimattuja konsertteja lukuun ottamatta muita joulukonsertteja ei katedraalissa järjestetty.

Katedraalin toimintatuottojen kulmakivenä on vuodesta toiseen ollut turistimyynti. Koronapandemian johdosta matkailu supistui merkittävästi kuluneena toimintavuonna. Tällä oli suora vaikutus myös myyntituottoihin. Tuohusmyyntikin on kuluneena vuonna laskenut, kun palvelusten aikainen myynti on ollut vähäistä. Kolehtia ei toimintavuonna juurikaan kerätty. Uspenskiin hyväksyttiin 55 t€ lisäbudjetti myyntitulojen pienenemisen vuoksi valtuuston kokouksessa 12.11.2020.

Merkittävä vaikutus katedraalin toimintaan on myös kuluneena vuonna ikonostaasin kultaus- ja konservointityöllä. Ikonostaasista irrotetut ikonit on vuodesta 2020 alkaen konservoitu Helsingissä toimivan Konservointikillan konservaattorien toimesta ja palautettu säilytettäväksi kryptaan maalaus- ja kultaustyön valmistumista odottamaan. Ikonstaasista irrotettujen ikonien paikalle on teetetty valokuvakopiot. Konservointiurakkaan on saatu taloudellista avustusta myös Suomen ortodoksisen kirkon talousarviovaroista. Työ alkoi vuonna 2018 ja sen arvioitu kokonaiskesto on seitsemän vuotta.

Uspenskin katedraalin kustannuspaikalle kirjattiin kiinteistövero oikaisun palveluntarjoajan palkkiokulut vähennettynä lähes 61 t€ kiinteistöveropalautuksia vuosilta 2014-2020. Lisäksi tuloihin on kirjattu noin 18 t€ kirkolta saatua avustusta Uspenskin myyntipisteen kehittämistä varten.

Taulukko 5 – Uspenskin katedraali

	Budj+muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama summa	Käyttö- %	Ed. tp. 2019
Uspenskin katedraali					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	166 000,00	166 257,44	-257,44	100,2	193 876,67
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-460 530,00	-277 387,31	-183 142,69	60,2	-323 854,27
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-294 530,00	-111 129,87	-183 400,13	37,7	-129 977,60
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-294 530,00	-111 129,87	-183 400,13	37,7	-129 977,60

Hautausmaan kirkot, Profeetta Elian kirkko ja kappeli

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Profeetta Elian kirkon säännöllisten jumalanpalvelusten tarkoitus on tarjota seurakuntalaisille mahdollisuus viikoittaisen rytmin mukaiseen vainajien muisteluun sekä osallistua Herran pyhään Ehtoolliseen. Hautausmaan kirkon jumalanpalveluksia on pääasiassa toimitettu vapaaehtoisvoimin. Kirkon toimintaa on organisoanut sivutoiminen pappi ja kirkkokuoron toiminnasta on vastannut seurakunnan 50% kanttorin sijainen.

Lisäksi seurakunnan päätoimiset papit ja kanttorit ovat vuorollaan toimittaneet niin palveluksia kuin hautauksia kirkossa. Kirkon vahtimestarin tehtävissä ovat toimineet hautausmaan vastaavan vahtimestarin lisäksi Uspenskin katedraalin vakituiset vahtimestarit sekä tuntityöntekijät.

Hautausmaalla sijaitsee myös profeetta Elian kappeli.

Tavoitteet vuodelle 2020

Tärkein tavoite tulevan vuonna on seurakuntalaisten entistä parempi tavoittaminen ja palveleminen hautauksia, muistopalveluksia ja jumalanpalveluksia toimittamalla.

Toteutunut toiminta

Profeetta Elian kirkossa onnistuttiin toimittamaan jumalanpalvelukset koronarajoituksesta huolimatta suunnitelman mukaisesti.

Vuoden aikana toimitettiin yhteensä 83 palvelusta (lukuun eivät sisälly hautaukset ja erikseen sovitut litaniat/panihidat). Palvelukset toimitettiin pääosin perjantaisin ja lauantaisin. Suurella viikolla palvelukset toimitettiin suuresta keskiviikosta alkaen. Joka kuukauden ensimmäisenä lauantaina toimitettiin vedenpyhitys ennen liturgiaa.

Ennen koronarajoituksia liturgioihin osallistui 25 – 30 rukoilijaa / liturgia. Koronarajoitukset rajoittivat palveluksiin osallistujien lukumäärää. Osa palveluksista toimitettiin suljetuin ovin ilman rukoilijoita. Uutena toimintana korona-aikana on otettu käyttöön jumalanpalvelusten striimaaminen, silloin kun rukoilijoiden määrää palveluksissa rajoitettiin tai kun palvelukset toimitettiin suljetuin ovin.

Koronarajoitusten aikana ehtoolliselle osallistumisesta on pitänyt ilmoittaa ennakkoon ja tiukkojen rajoitusten aikana ehtoolliseen osallistujat on päästetty kirkkoon yksitellen ehtoolliselle. Ehtoollista on jaettu kertakäyttölusikoilla.

Kaikenlainen sosiaalinen toiminta kuten kirkkokahvit ja yhteiset kevät- ja joululaulutilaisuudet peruttiin.

Viikonlopun palveluksia ovat toimittaneet seurakunnan papisto ja vapaaehtoistoiminen pappi.

Taulukko 6 – Pyhän Elian kirkot

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Pyhän Elian kirkot					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	6 950,00	4 579,73	2 370,27	65,9	8 118,66
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-31 570,00	-19 240,68	-12 329,32	60,9	-22 227,52
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-24 620,00	-14 660,95	-9 959,05	59,5	-14 108,86
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-24 620,00	-14 660,95	-9 959,05	59,5	-14 108,86

Itä-Helsinki, Myllypuron toimintakeskus, Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Myllypuron toimintakeskuksen ensisijaisena tehtävänä on palvella itäisen Helsingin ortodoksisen väestön hengellisiä tarpeita säännöllisen jumalanpalveluselämän, sakramenttien ja toimitusten sekä muun kirkollisen toiminnan muodossa. Myllypurossa tämän eteen työskentelee kolme seurakunnan työntekijää: pappi, kanttori ja osa-aikainen (60%) vahtimestari.

Toimintakeskuksen tilat sijaitsevat Myllypuron Liikuntamylyn tiloissa, Jauhotie 3 B 2:ssa. Seurakunta maksaa tiloista vuokraa kaupungille. Metroaseman läheisyys tekee toimintakeskukseen matkustamisen helpoksi myös julkisen liikenteen avulla. Esteettömät tilat mahdollistavat paitsi jumalanpalvelusten toimittamisen niin myös monimuotoisen kerhotoiminnan. Lisäksi toimintakeskuksessa on työskentelytiloja niin papille kuin myös kanttorille, vahtimestarille ja isännöitsijälle.

Tavoitteet vuodelle 2020

Kappeli toimii Itä-Helsingissä asuvien ortodoksien kohtaamispaikkana. Vuonna 2020 vuonna kappelin toiminnassa näkyy myös Metropolia-ammattikorkeakoulun kampuksen valmistuminen ja opiskelijoiden määrän merkittävä lisääntyminen kappelin läheisyydessä.

Toteutunut toiminta

Kappelin toiminnassa ensisijaisena on ollut rajoituksista huolimatta jumalanpalveluselämä.

Myllypuron kappelin säännöllisen jumalanpalveluselämän lisäksi ovat toimintakeskuksen pappi ja kanttori osallistuneet Kulttuurikeskus Sofian kappelin jumalanpalvelusten toimittamiseen ottamalla kuukausittain vastuulleen yhden kyseisessä kappelissa lauantaiamuina toimitettavista liturgian.

Jumalanpalveluselämään kiinteästi liittyvänä toimijana on kappelin kanttorin ylläpitämä kirkkokuoro, joka on pitänyt viikoittaisia harjoituksia toimintakeskuksen tiloissa. Lisäksi kanttori on pitänyt kirkkolaulukurssia Kulttuurikeskus Sofiassa laulannasta kiinnostuneita varten. Tämän kautta myös kappelin kuoroon on löytynyt uusia laulajia.

Liturgisen elämän lisäksi on toimintakeskuksessa toiminut erilaisia kerhoja. Suurimman osan vuotta nämä kerhot ovat olleet tauolla rajoituksista johtuen. Kerhoja ovat muun muassa raamattupiiri, tiistaikerho ja katekumenikerho. Lisäksi kappelilla on seurakuntalaisten pyynnöstä pidetty luentoja n. kerran kuukaudessa kirkon elämään liittyvistä teemoista. Sunnuntailiturgioiden aikana on toiminut kirkkokerho, joka helpottaa lapsiperheiden osallistumista sunnuntaipäivien jumalanpalveluksiin. Lisäksi toimintakeskuksen on kerran kuukaudessa kokoontunut kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen suunnattu Sofia-kerho.

Koronarajoitusten astuttua voimaan suuren paaston puolessavälissä keskittyi Myllypuron kappelin toiminta ensisijassa jumalanpalvelusten toimittamiseen ja niiden suoratoistamiseen kappelin Facebook-sivun välityksellä. Pyhään Ehtoolliseen osallistuminen on rajoitusten voimassa ollessa mahdollistettu liturgioiden jälkeen tai erikseen sovittuna ajankohtana. Samoin muihin pyhiin sakramenteihin on ollut mahdollista osallistua erikseen sopimalla.

Rajoitusten lieventyessä loppukesän ja alkusyksyn ajaksi oli kappelin jumalanpalveluksiin mahdollista osallistua 24 henkeä kerrallansa. Tällöin jumalanpalvelusten määrää lisättiin, jotta mahdollisimman monen tuli mahdolliseksi osallistua jumalanpalveluksiin. Samalla perustettiin nuorten aikuisten keskustelukerho, jossa käsiteltiin osallistujien toivomia aihepiirejä. Rajoitusten jälleen tiukentuessa marraskuun lopussa oli keskustelukerhon postituslistalla 20 nuorta aikuista. Tiukennettujen rajoitusten myötä siirryttiin kirkollisen toiminnan osalta kevään ja alkukesän malliin.

Myllypurosta radioitiin jumalallinen liturgia joulua edeltävänä sunnuntaina Yleisradion toimesta.

Taulukko 7 – Myllypuron toimintakeskus

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
MYLLYPURON kappeli					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	5 300,00	5 005,02	294,98	94,4	8 859,40
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-100 276,00	-87 520,03	-12 755,97	87,3	-96 740,39
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-94 976,00	-82 515,01	-12 460,99	86,9	-87 880,99
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-94 976,00	-82 515,01	-12 460,99	86,9	-87 880,99

2.1.2. Itäinen toiminta-alue

Vantaan sekä Itä- ja Keski-Uudenmaan toimintakeskukset muodostavat yhden toiminta-alueen.

Vantaan toimintakeskus, Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Vantaan kirkko toimii Vantaan kaupungin ortodoksien kotikirkkona, jossa jumalanpalvelusten lisäksi on tarjolla opetusta, diakoniatyötä ja yhteisöllisyyttä. Pappi ja kanttori palvelevat alueen seurakuntalaisia myös koti-, sairaala- yms. käynneillä sekä osallistuvat ekumeeniseen toimintaan Vantaan ekumeenisen työryhmän kautta. Yhteyttä pidetään Vantaan ev.-lut. seurakuntayhtymän sairaalapappeihin.

Vantaalla on kaksi henkilöä kokopäivätyössä (pappi ja kanttori) sekä osa-aikainen (80%) vahtimestari. Toimintavuonna vakituinen kanttori jäi toimivapaalle kesällä ja hänen tilallaan aloitti sijainen elokuussa. Toimintakeskuksen pappi toimii Itäisen toiminta-alueen lähiesimiehenä ja myös piispan määräämänä kirkkoherran vakituksena sijaisena, ja seurakunnan johtoryhmän jäsenenä. Kirkolla toimii kolme diakonia vapaaehtoisina.

Toimintatilana on Tikkurilan kirkkorakennus, johon kuuluu kirkko, seurakuntasali, pappi/kanttorin työhuone, lasten ja nuorten tila ja piha-alue. Pappi ja kanttori käyvät yhtenä lauantaina kuukaudessa Kivistön ev.lut. kirkossa liturgiaa toimittamassa. Vantaan ev.-lut. seurakunta ei peri tilasta vuokraa. Käynnit Kivistössä olivat toimintavuonna suurimmalta osalta katkolla koronaepidemian seurauksena.

Tavoitteet vuodelle 2020

Vuonna 2020 erityisenä tavoitteena olisi ollut nuorisotyön kehittäminen uuden kanttorin avulla sekä sellaisen uuden toimintatavan löytäminen, joka nykyistä paremmin sitoisi palvelulinjat osaksi Vantaan kirkolla tehtävää työtä. Myös pyhäkkötiimin käynnistäminen olisi ollut ajankohtaista. Koronaepidemia kuitenkin merkitsi näiden suunnitelmien siirtymistä.

Toteutunut toiminta

Seurakunnan ainoana pyhäkkönä Vantaalla kirkolla on rikas jumalanpalveluselämä. Tikkurilan kirkolla viikonvaihteen vigilia ja liturgia sekä suuret juhlat; jotkut pienemmät juhlat; keskiviikkoiltaisain ehtoopalvelus tai ennen pyhitettyjen lahjain liturgia; yleinen sairaanhoito; ym. Länsi-Vantaan seurakuntalaisille tämän lisäksi liturgia kerran kuukaudessa Kivistön kirkossa, joskaan ne eivät toimintavuonna aina toteutuneet.

Vantaan kirkossa toimitetaan myös hautauspalveluksia, avioliittoon vihkimisiä, kasteita, jne.

23. lokakuuta sekä 27. joulukuuta toimitettiin Jaakobin liturgia. Kerran kuukaudessa liturgia toimitettiin suomeksi ja slaaviksi.

Jumalanpalveluselämä on toteutettu normaalin tapaan, vaikka koronarajoitusten seurauksena usein ilman kirkkokansaa. Kaikki palvelukset on lähetetty suoratoistoina Tikkurilan Facebook-sivun kautta. Kesäkuusta elokuuhun jumalanpalvelukset toimitettiin kirkon pihalla, mikä mahdollisti seurakuntalaisten osallistumisen. Syksyllä ehdittiin toimittaa jumalanpalvelukset rajoitetulla ihmismäärällä, kunnes kirkot menivät taas kiinni marraskuussa. Seurakuntalaisia kutsuttiin ehtoolliselle jumalanpalvelusten ulkopuolella. Pappi oli myös tavattavissa kahdenkeskistä keskustelua tai katumuksen sakramenttia varten.

Kuoro harjoitteli rajoitetulla laulajamäärällä aina koronarajoitusten salliessa. Kanttorin sijainen järjesti syksyllä lukijakurssin, johon tuli osallistujia Vantaan ulkopuoleltakin. Vantaan kanttori - sekä vakituinen että sijainen – laulaa Uspenie-kvartetissa. Kvartetti järjesti pääsiäiskonsertin 26.4. sekä tukikonsertin Lintulan luostarin hyväksi 13.12. Tikkurilan kirkossa. Molemmat konsertit suoratoistona nettiin. Kanttorin apuna toimii vapaaehtoisia lukijoina.

Syksyllä käynnistyi parisuhdekurssi kahden vapaaehtoisen toimesta. Kurssi – joka myös jäi pandemian takia tauolle - noudattaa Parisuhdekeskus Katajan “PariAsiaa”-ohjelmaa.

Vapaaehtoisen vetämä miesten piiri ehti myös toimia aina tilanteen salliessa. Piiriläiset tekivät kirkolla pienempiä korjaustöitä yms. sekä hoiti nurmikon leikkuun kesällä.

Kirkolla järjestettiin aikuiskasvatusta ortodoksikerhon muodossa (yhteistyössä Tikkurilan kirkon tiistaiseuran kanssa), jossa Vantaan pappi opettaa. Kokoavan toiminnan ollessa kiellettyä, kurssi tapahtui netissä. Pappi osallistui seurakunnan katekumeeniopetuksen järjestämiseen sekä käynnisti syksyllä ruotsinkielisen katekumeenikurssin netissä. Osallistujia tuli myös Ruotsista.

Tikkurilan kirkolla kokoontuva seurakunnan ikonikerho piti tauon keväällä ja ehti syksyllä toimia rajoitusten puitteissa.

Muuten moni tavanomainen toiminta oli tauolla epidemian seurauksena. Seurakunnan kasvatustoimen järjestämät kirkko-, ponomarikerhot ja esikoulutapahtumat sekä Vantaan kanttorin johdolla järjestämä perhekerho ja –muskari ehtivät toimia vain rajoitetusti.

Etiopialainen seurakunta lainaa tilat kaksi kertaa kuukaudessa, koptilainen ortodoksinen seurakunta kerran kuukaudessa. Vieraat ovat toimineet kirkolle asetettujen henkilörajoitusten mukaisella tavalla.

Tikkurilan kirkolla toimii seurakunnan perustyötä tukeva Tikkurilan tiistaiseura.

Kesäkuun ja lokakuun välisenä aikana ikonitaitelija Juri Mitroshin toteutti maalaukset kirkon itä- ja länsiseinille. Aiheina Kristuksen tuonelaan astuminen (itäseinä/katto) sekä Jumalansynnyttäjän kuolouneen nukkuminen ja kymmenen pyhän rivi (länsiseinä/katto). Suunnitelmat olivat hiippakuntapiispan, seurakunnan sekä kirkollishallituksen hyväksymät sekä toteutettiin kokonaan Tikkurilan kirkolle osoitetuilla testamenttivaroilla noin 55 t€.

Taulukko 8 – Vantaan toimintakeskus

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Vantaan kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	47 075,00	63 108,06	-16 033,06	134,1	18 450,61
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-95 040,00	-105 208,31	10 168,31	110,7	-63 382,16
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-47 965,00	-42 100,25	-5 864,75	87,8	-44 931,55
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-47 965,00	-42 100,25	-5 864,75	87,8	-44 931,55

Itä- ja Keski-Uusimaa

(Nurmijärvi, Tuusula, Järvenpää, Kerava, Pornainen, Sipoo, Porvoo, Askola)

Järvenpää, Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Perustehtävänä on jumalanpalvelusten, sakramenttien ja muiden kirkollisten toimitusten toimittaminen sekä muu kirkollinen palvelutyö etupäässä Järvenpään, Keravan, Tuusulan, Pornaisten ja Pukkilan alueen ortodoksien palvelemiseksi.

Henkilöstöä on vakituudessa työsuhteessa yksi pappi (55 % työosuudella), yksi kanttori (55 % työosuudella) ja yksi osa-aikainen vahtimestari (60 %). Vuosi- ja sairauslomien sijaisuu- det hoidetaan seurakunnan muiden työntekijöiden toimesta tai tarvittaessa palkkiotoi- misin sijaisin ja talkootyönä. Kirkolla toimii yksi pappi ja yksi diakoni vapaaehtoisina.

Toimitilana on Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko ja kokoontumissali (Kar- tanontie 45, Järvenpää). Lisäksi jumalanpalveluksia ja muita kirkollisia toimituksia toimi- tetaan satunnaisesti muissa tiloissa ja yksityiskodeissa.

Tavoitteet vuodelle 2020

Vuonna 2020 erityisenä tavoitteena oli tehdä Järvenpään kirkon paremmin tunnetuksi paikallisesti sen 40-vuotisjuhlan yhteydessä sekä sellaisen uuden toimintatavan löytämi- nen, joka nykyistä paremmin sitoisi palvelulinjat osaksi Järvenpään kirkolla tehtävää työtä. Myös pyhäkkötiimin kehittäminen oli ajankohtaista.

Seurakunnan kasvaessa pohjoisen suuntaan tavoitteena oli arvioida uusia tapoja toimia yhdessä varsinkin Hyvinkään ja Riihimäen alueiden kanssa.

Toteutunut toiminta

Järvenpäässä toimitettiin säännöllisesti viikoittain liturgia (vuoroviikoin lauantaina tai sunnuntaina) ja kahdesti kuukaudessa lauantaisin vigilia. Vuoroviikoin toimitettiin ar- kena yksi ehtoopalvelus ja akatistos tai Jeesuksen rukous (viime mainitut etupäässä va- paaehtoisin maallikkovoimin). Lisäksi toimitettiin kirkkovuoden suuriin juhliin ja etenkin suureen paastoon liittyviä jumalanpalveluksia.

Koronapandemian vuoksi maaliskuusta lähtien jumalanpalveluksiin osallistumista jou- duttiin rajoittamaan merkittävästi hiippakunnan ja seurakunnan yleisten ohjeistusten mukaisesti. Kesällä jumalanpalveluksia toimitettiin ulkona. Syyskaudella palvelukset toi- mitettiin käytännössä suljetuin ovin. Jumalanpalvelusten lukumäärään rajoitukset eivät merkittävästi vaikuttaneet. Seurakuntalaisia kutsuttiin ehtoolliselle jumalanpalvelusten ulkopuolella. Pappi oli myös tavattavissa kahdenkeskistä keskustelua tai katumuksen sak- ramenttia varten.

Uutena käytäntönä aloitettiin kaikkien jumalanpalvelusten suoratoisto Järvenpään kir- kon Facebook-sivulla.

Pandemiarajoitukset vaikuttivat kuoron toimintaan maaliskuusta lähtien. Kesällä ja syk- syllä kuorossa sai olla kerrallaan rajoitettu määrä laulajia. Syksyllä järjestettiin "minihar- joituksia", ja yhteyttä pidettiin kuoron WhatsApp-ryhmän avulla. Kuoroleiri pidettiin 6.– 7.3. Kaunisiemen leirikeskuksesta. Leirille osallistuivat myös Tikkurilan, Klaukkalan ja Hämeenlinnan kuorot. Yhdessä harjoiteltiin kirkkolaulupäivien ohjelmistoa. Kuoron va- roilla hankittiin matot kirkon kuorosyvennykseen.

Temppeleillä on kaksi temppeleijuhlapäivää, joita vietetään 8.7. ja 22.10. Vuonna 2020 Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen ikonin kirkko täytti 40 vuotta. Pandemian vuoksi hyvin tyypistettyä merkkivuosisjuhlaa vietettiin jumalanpalvelusten merkeissä 17.–18.10.

Järvenpään kirkossa kokoontuivat säännöllisesti lastenkerho, Järvenpään Ystäväpiiri ry, ikonimaalauskerho, katekumeeniryhmä, Tavataan kirkolla -kerho, Sanoista seuraa -ryhmä ja AA-ryhmä Alho. Pandemiarajoitusten vuoksi ryhmien kokoontumiset jouduttiin keskeyttämään. Myös suositut pääsiäis- ja joulumyyjäiset peruttiin. Jonkin verran kokoontumisia siirrettiin verkkoon (esim. katekumeeniryhmä).

Pandemiarajoitusten puitteissa aloitettiin syyskaudella päivystys kirkolla keskiviikkoisin. Tuolloin kirkkoon voi tulla hiljentymään ja rukoilemaan tai keskustelemaan työntekijän kanssa. Kirkossa päivystävät vuoroviikoin pappi, kanttori ja diakoniatyöntekijä.

Järvenpään pyhäkköryhmä jatkoi toimintaansa. Syyskaudella ryhmä kokoontui verkossa. Ryhmän tarkoituksena oli pyhäkköpiirin toiminnan aktivoiminen, suunnitteleminen ja toteuttaminen. Palkattujen työntekijöiden lisäksi ryhmään kuuluu muutamia pyhäkön aktiivitoimijoita. Ryhmä toimii epävirallisesti eikä sillä ole roolia esim. seurakunnan hallinnossa.

Pappi ja kanttori ovat osallistuneet alueen ekumeenisiin tapahtumiin.

Koronasta huolimatta alkusyksystä kirkossa vierailivat kaikki Järvenpään alueen kuudesluokkalaiset.

Pyhäkön jumalanpalveluksista ja muusta toiminnasta tiedotettiin ilmoitustauluilla ja seurakunnan viestintäkanavissa (hos.fi ja Ortodoksiviesti) sekä kirkon omilla Facebook-sivuilla. Sen lisäksi yhteydenpitoa seurakuntalaisiin kehitettiin ja tehostettiin WhatsApp-viestipalvelun ja tekstiviestilistan avulla. Yhteydenpito puhelimitse on lisääntynyt merkittävästi, kun tapaamisia on jouduttu rajoittamaan.

Vuosijuhlan yhteydessä vihittiin käyttöön kirkon uudet ulko-ovet. Tammiset ja koristeelliset ovet hankittiin kokonaisuudessaan lahjoitusvaroin. Järvenpään Ystäväpiiri organisoivat varojen keräämisen ja oven hankinnan. Valmis ja paikoilleen asennettu ovi luovutettiin seurakunnalle vuosijuhlassa. Ovien koristekuviot on suunnitellut ikonitaiteilija Juri Mitroshin, ja ovet valmisti Sipoon Puutuote Oy.

Kirkkoa ympäröivän pitkän puuaidan kunnostustalkoot toteutettiin kanttorin johdolla talkoovoimin heinäkuussa. Myös kirkon puutarhaa siistittiin ja kunnostettiin talkoilla. Piha-alueen hoitoprojekti jatkuu keväällä 2021.

Uusia tapoja toimia yhdessä varsinkin Hyvinkään ja Riihimäen alueiden kanssa etsittiin seurakunnan muutoshankkeen puitteissa, toistaiseksi kuitenkin laihoihin tuloksiin.

Taulukko 9 – Järvenpään kirkko

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Järvenpään kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	5 905,00	3 037,50	2 867,50	51,4	8 423,91
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-56 050,00	-36 895,41	-19 154,59	65,8	-64 247,16
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-50 145,00	-33 857,91	-16 287,09	67,5	-55 823,25
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-50 145,00	-33 857,91	-16 287,09	67,5	-55 823,25

Porvoo, Kristuksen kirkastumisen kirkko

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Perustehtävänä on jumalanpalvelusten, sakramenttien ja muiden kirkollisten toimitusten toimittaminen sekä muu kirkollinen palvelutyö etupäässä Porvoon, Sipoon ja Askolan alueen ortodoksien palvelemiseksi.

Henkilöstöä on vakituudessa työsuhteessa yksi pappi (45 % työosuudella), yksi kanttori (35 % työosuudella) ja yksi osa-aikainen vahtimestari (50 %). Suurimman osan kanttorin tehtävistä hoitaa palkkiotoiminen kanttori. Jonkin verran etenkin suurina kirkollisina juhлина käytetään apuna myös palkkiotoimista pappia. Vuosi- ja sairauslomien sijaisuudet hoidetaan tarvittaessa palkkiotoimisin sijaisin. Vapaaehtoisena toiminut diakoni menehtyi marraskuussa.

Toimitilana on Kristuksen kirkastumisen kirkko ja kokoontumissali (Vanha Helsingintie 2, Porvoo). Lisäksi jumalanpalveluksia ja muita kirkollisia toimituksia toimitetaan satunnaisesti muissa tiloissa ja yksityiskodeissa.

Tavoitteet vuodelle 2020

Toimintavuodelle suunniteltuja uusia toimintatapoja jäivät koronaepidemian takia pitkälti toteuttamatta.

Toteutunut toiminta

Porvoossa toimitettiin vigilia ja liturgia kahdesti kuukaudessa, joitakin keskisuuria juhlia sekä joulun, teofanian, suuren viikon ja pääsiäisen, helatorstain sekä helluntain juhlien palvelukset. Joka toinen viikko toimitettiin akatistos. Pyhäkön praasniekka on 6.8.

Toimessa oleva pappi kävi myös pitämässä aikuisopetusta sekä hoiti muut toimitukset alueella. Palkkiotoiminen kanttori piti kuoroharjoituksia.

Maaliskuussa alkaneet pandemiarajoitukset vaikuttivat jumalanpalvelusten osallistujamääriin ja muuhun toimintaan merkittävästi. Kesällä jumalanpalveluksia toimitettiin ulkona. Syyskaudella käytännössä jumalanpalvelukset toimitettiin suljetuin ovin ja muu toiminta oli keskeytyneenä. Seurakuntalaisia kutsuttiin ehtoolliselle jumalanpalvelusten ulkopuolella. Pappi oli myös tavattavissa kahdenkeskistä keskustelua tai katumuksen sakramenttia varten.

Pyhäkössä suunniteltuja toimintamuotoja olivat lastenkerho, kirkkokuoro, katekumeniryhmä, ikonimaalauspiiri, Tavataan kirkolla -kerho, Porvoon Tiistaiseura, venäjänkielinen Samovaari-kerho.

Katolinen seurakunta on epidemiarajoitusten salliessa käyttänyt Porvoon kirkon tiloja kerran kuukaudessa.

Pyhäkön jumalanpalveluksista ja muusta toiminnasta tiedotettiin ilmoitustauluilla ja seurakunnan viestintäkanavissa (hos.fi ja Ortodoksiviesti) sekä kirkon omilla Facebook-sivuilla. Sen lisäksi yhteydenpitoa seurakuntalaisiin kehitettiin ja tehostettiin WhatsApp-viestipalvelun ja tekstiviestilistan avulla. Yhteydenpito puhelimitse on lisääntynyt merkittävästi, kun tapaamisia on jouduttu rajoittamaan.

Taulukko 10 – Porvoon kirkko

	Budj+muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama summa	Käyttö- %	Ed. tp. 2019
Porvoon kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	4 955,00	2 994,18	1 960,82	60,4	4 591,73
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-39 320,00	-32 118,39	-7 201,61	81,7	-42 644,46
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-34 365,00	-29 124,21	-5 240,79	84,7	-38 052,73
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-34 365,00	-29 124,21	-5 240,79	84,7	-38 052,73

Klaukkala, Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Perustehtävänä on jumalanpalvelusten, sakramenttien ja muiden kirkollisten toimitusten toimittaminen sekä muu kirkollinen toiminta etupäässä Nurmijärven alueen ortodoksien palvelemiseksi.

Henkilöstöä on vakituisessa työsuhteessa yksi kanttori (10 % työosuudella). Jumalanpalvelusten toimittamisesta on vastanneet Uspenskin katedraalin papisto. Yhteisöä palvelee palkkiotoiminen vahtimestari.

Toimitilana on Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko (Kuonomäentie 80, Klaukkala).

Tavoitteet vuodelle 2020

Vuonna 2020 erityisenä tavoitteena ollut alueen seurakuntalaisten parempi tavoittaminen alueellisen tapahtuman avulla jäi toteuttamatta koronaepidemian seurauksena.

Toteutunut toiminta

Pyhän Nektarioksen kirkon toiminnan ydin oli tarjota Nurmijärven ja Klaukkalan alueen ortodokseille säännölliset kirkkovuoden kierron jumalanpalvelukset. Kevättalven koronapandemiasta johtuen tämä tavoite ei toteutunut. Kirkon ovet suljettiin helmikuussa eikä palveluksia toimitettu lainkaan suuren paaston alkupuolelta pääsiäiseen saakka. Myös Suuren viikon ja pääsiäisyön palvelukset peruttiin.

Kevään ainoa liturgiapalvelus toimitettiin kirkkaalla viikolla suljettujen ovien takana. Palvelus kuitenkin streamattiin vartavasten perustetulle Pyhän Nektarioksen kirkon Facebook-sivun kautta. Säännölliset palvelukset liturgiat Klaukkalassa aloitettiin kesäkuussa toimittaen palvelukset ulkona kirkon pihalla. Elokuusta lähtien palveluksia voitiin toimittaa sisällä enintään 18 hengen läsnäollessa. Marraskuussa alkanut uusi sulku tarkoitti palvelusten toimittamista sisätiloissa suljetuin ovin, mutta striimaten ne Facebook-kanavalle. Ehtoollisen jako voitiin järjestää poikkeustilasta huolimatta kulloinkin voimassa olleita rajoituksia noudattaen.

Myös pyhien toimitusten toimittaminen keskeytyi lähes koko vuodeksi. Kirkon perustehtäviin kuuluvat aikuiskasvatus sekä lapsi- ja nuorisotyö yhteistyössä kasvatustoimen kanssa sekä seniorityö yhteistyössä diakoniatoimen kanssa jäivät toteutumatta yksittäisiä ripityksiä lukuunottamatta. Myös ortodoksisen kirkkomusiikin opettaminen mm. kuoro-toiminnan kautta kärsi merkittävästi pandemiarajoituksista.

Taulukko 11 – Klaukkalan kirkko

	Budj+muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama summa	Käyttö- %	Ed. tp. 2019
Klaukkalan kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	600,00	876,3	-276,30	146,05	547,1
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-61 965,00	-43 633,81	-18 331,19	70,42	-36 731,43
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-61 365,00	-42 757,51	-18 607,49	69,68	-36 184,33
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-61 365,00	-42 757,51	-18 607,49	69,68	-36 184,33

Taulukko 12 – Itä- ja Keski-Uusimaa

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
ITÄ JA KESKI-UUDENMAAN					
TOIMINTA-ALUE					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	11 460,00	6 907,98	4 552,02	60,3	13 562,74
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-157 335,00	-112 647,61	-44 687,39	71,6	-143 623,05
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-145 875,00	-105 739,63	-40 135,37	72,5	-130 060,31
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-145 875,00	-105 739,63	-40 135,37	72,5	-130 060,31

2.1.3. Läntinen toiminta-alue

Espoo ja Kauniainen, Pyhittäjä Herman Alaskaisen kirkko

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Perustehtävään sisältyy alueella toimitettavien kirkkovuoden jumalanpalvelusjärjestyksen mukaisten säännöllisten sekä suurten juhlien sekä praasniekkajuhlien jumalanpalvelusten toteuttaminen. Tämän lisäksi papisto huolehtii seurakuntalaisten sielunhoidollisista tarpeista ja pastoraalisesta työstä pitäen sisällään sakramenttien toimittamisen ja sielunhoidolliset keskustelut.

Kanttorit huolehtivat kirkkomusiikin toteuttamisesta jumalanpalveluksissa sekä kuorojen harjoittamisesta ja osallistuvat papiston rinnalla sakramenttien toimittamiseen.

Alueella toimii pappi ja kanttori sekä Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa toimiva vahvistamari. Espoon pappi toimii myös läntisen alueen lähiesimiehenä kirkkoherran delegointipäätöksen mukaisesti.

Espoon alueella sijaitsee yksi kirkko, Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko Tapiolassa. Tämän lisäksi Kulttuurikeskus Trapesassa, Espoon keskuksessa sijaitsee Pyhien Mirhantuojien kappeli.

Alueelle on nimetty oma diakoniatyöntekijä sekä nuorisotyöntekijä.

Tavoitteet vuodelle 2020

Tapiolassa vuodelle 2020 asetettiin tavoitteeksi kirkkorakennuksen energiatehokkuuden ja päästöjen kartoitus ja arviointi. Espoon ortodoksit ry aloittivat rahankeruun tulevaisuudessa asennettavia aurinkopaneeleja varten. Tavoitteena oli myös pohtia kirkon teologiasta kumpuavaa perustaa kestäväälle elämäntavalle ja edistää Patriarkka Bartolomeoksen kehoituksesta seurakuntalaisten ympäristötietoutta ja etsiä välineitä yhteisöllisesti toteuttaa kirkon elämästä kumpuavaa kunnioittavaa suhtautumista ympäristöön.

Toteutunut toiminta

Toimitettiin säännölliset jumalanpalvelukset sekä suurten juhlien ja temppelijuhlan palvelukset. Sakramenteja toimitettiin niitä pyydettyä. Alkuvuodesta alkanut Covid-19 pandemia muutti kirkon toimintaa radikaalilla tavalla. THL:n ohjeistusten mukaisesti ja hiippakunnan päätöksellä siirryttiin palveluksia toimittamaan suljetuin ovin minimimiehityksellä. Kirkkokansa saattoi osallistua palveluksiin etäyhteydellä. Palveluksia striimattiin Pyhittäjä Herman Alaskalaisen nettisivuille sekä Youtube-kanavalle. Ehtoolliseen oli

mahdollista osallistua siitä erikseen sovittaessa joko liturgian jälkeen tai muuna ajankohdana. Kasteita ja hautajaisia toimitettiin rajoitusten puitteissa rajaten osallistujien määrää ja noudattaen hygieniatiimin ohjeistuksia. Keväällä epidemiatilanteen helpottaessa siirryttiin toimittamaan liturgioita ulkona, jolloin turvavälejä ja ohjeistuksen mukaisia osanottajamääriä noudattaen kirkkokansa saattoi osallistua palveluksiin. Syksyllä saatettiin toimittaa rajoitusten puitteissa liturgioita sisätiloissa, kunnes pandemiatilanteen pahentuessa päädyttiin jälleen sulkemaan kirkot seurakuntalaisilta.

Ehtoolliseen osallistuminen oli edelleen mahdollista siitä erikseen sovittaessa. Samoin sakramenteja toimitettiin hygieniatiimin ja hiippakunnan ohjeistuksen puitteissa. Kerhotoiminta ja Ystävyyden ateria, sekä kuoroharjoitukset lopetettiin syksyllä. Vuoden mittaan Tapiolassa toteutettiin yksi jumalanpalveluksen televisiointi sekä kaksi radiointia. Tapiolan kirkolle hankittiin laadukkaampi striimauskalusto osin lahjoitusvaroin. Kirkkoon asennettiin myös induktiosilmukka äänentoistolaitteineen.

Taulukko 13 – Espoon kirkko

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Espoon kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	15 600,00	6 831,65	8 768,35	43,8	17 481,07
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-69 150,00	-61 238,60	-7 911,40	88,6	-155 159,25
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-53 550,00	-54 406,95	856,95	101,6	-137 678,18
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-53 550,00	-54 406,95	856,95	101,60	-137 678,18

Länsi-Uusimaa

(Hanko, Inkoo, Karkkila, Kirkkonummi, Lohja, Raasepori, Siuntio ja Vihti)

Hanko, *Pyhien apostolienvertaisten Vladimir Kiovalaisen ja Magdalan Marian kirkko*

Lohja, *Karjalan valistajien kirkko*

Lohjan Metsola, *Kaikkien pyhien tsasouna*

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Perustehtävänä on julistaa Länsi-Uudenmaan alueella pelastusta Kristuksessa. Tehtävää varten järjestetään jumalanpalveluksia ja sielunhoitoa sekä erilaista Kirkon elämään ja opetukseen liittyvää toimintaa. Koronavuosi on laittanut omat rajoituksensa toiminnalle.

Alueella toimii pappi ja kanttori. Hangon kirkossa on osa-aikainen (26%) vahtimestari ja Lohjan Metsolan tsasounassa on palkkiotoiminen vahtimestari. Lohjan srk-keskuksen talonmiehenä on toiminut alueen kanttori oman kanttorintoimensa ohella.

Alueelle on nimetty oma diakoniatyöntekijä sekä nuorisotyöntekijä.

Länsi-Uudenmaan alueella sijaitsevat Lohjan ja Hangon kirkot sekä Lohjan Metsolan hautausmaan tsasouna. Lisäksi seurakunta tukee Vihdin-Nummellan Ortodoksit ry:n omistaman rukoushuoneen toimintaa. Kirkkonummella on käytetty Pokrovan veljesyhdistyksen kirkkoa. Siellä pidettävät seurakunnalliset palvelukset toimittaa pääosin palkkiotoiminen pappi. Karjalohjalla sijaitsevissa yksityisissä Ap. ja evankelista Markuksen kappelissa ja p. Johannes Edelläkävijän kappelissa ei toimintavuonna pidetty praasniekkoja koronarajoitusten takia. Aika ajoin palveluksia on toimitettu luterilaisten seurakuntien tiloissa.

Tavoitteet vuodelle 2020

Hanko: Säännöllisen toiminnan ylläpitäminen. Mahdollisen lahjoituksen vastaanottamisesta päättäminen. Lahjoituksen ehtona on, että seurakunta toteuttaa kirkon lämmitysjärjestelmän muuttamisen maalämmöksi. Tulee selvittää hankkeen teknisen ja taloudellisen toteuttamisen mahdollisuudet. Kirkko sijaitsee pohjavesialueella. Siksi on selvitetävä Hangon kaupungilta, onko lämpökaivojen poraaminen ylipäänsä mahdollista. On myös selvitetävä millä tavoin lämmitys järjestelmä kirkon sisällä on mahdollista toteuttaa. Yleensä käytetään lattialämmitystä, mikä lienee tässä tapauksessa poissuljettu vaihtoehto.

Lohja: Lohjan Nahkurinkadun kiinteistön tulevaisuudesta on pyrittävä etsimään kustannustehokas ratkaisumalli yhteistyössä pyhäkköyhteisön kanssa. Lohjan toimintakeskuksen alueella käynnistetään hanke nuorten aikuisten ja lapsiperheiden aktivoimiseksi, ja saamiseksi entistä enemmän mukaan kirkon toimintaan. ”Teetä ja teologiaa”- työnimellä suunnitteilla olevan uuden toimintamuodon avulla pyritään herättämään seurakuntalaisten kiinnostusta hengelliseen elämään. Toiminnassa syvennyttään kirkon opetuksen teologisiin sisältöihin ja pohtimaan ajankohtaisia kysymyksiä teologian valossa.

Lohjan tsasouna: Toiminnan tehokas ja sujuva ylläpito

Toteutunut toiminta

Jumalanpalveluselämää on pidetty yllä pääasiassa toimenhaltijoiden voimin. Heinäkuussa Hankoon vihittiin uusi pappi, hän on ollut vapaaehtoisena mukana ja auttanut etenkin Hangon alueen palvelusten toimittamisessa, mutta myös tarvittaessa muissakin pyhäköissä.

Aikuisten srk-kerhoja oli kevättalvella Lohjan Seniorikerho joka toinen torstai, Kirkkonummen srk-ilta ja Hangon Torstaikerho joka kolmas torstai, Nummelan Perjantaiipiiri päiväkerhona joka toinen perjantai sekä Karkkilan Srk-ilta joka kolmas perjantai. Edellisenä syksynä alkanut katekumeenien Ortodoksisuus Tutuksi -kurssi pidettiin loppuun kevättalvella ja kirkkoomme liitettiin viisi uutta jäsentä Lasaruksen lauantaina. Perinteinen koko perheen laskiaistapahtuma saatiin pidettyä 23.2. ennen koronarajoituksia. Nuorten kerho Nummelassa ei ole toiminut aktiivisesti toimintavuonna.

Säännöllinen kerhotoiminta ja kuoroharjoitukset jouduttiin alkukevään jälkeen pysäyttämään koronarajoitusten takia. Uusi katekumeeniryhmä tosin aloitti syksyllä pienenä ryhmänä, mutta jäi tapaamisten osalta katkolle marraskuussa koronarajoitusten kiristyttyä.

Kasvatus- ja diakoniatyötä on toteutettu yhteistyössä seurakunnan kasvatustoimen ja diakoniatyön työntekijöiden kanssa.

Erityistä

Hangon Ortodoksisen Kirkon Ystävät ry teki merkittävän lahjoituksen seurakunnalle. Yhdistys lahjoittaa Hangon kirkolle uuden seurakuntatalon. Seurakunnan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan he valvovat ja rahoittavat käytännössä koko projektin. Lahjoituksen arvo on yli 300 t€. Vanhan talon purku alkoi lokakuun lopulla ja uuden rakennustyöt pääsivät käyntiin ja etenivät nopeasti. Perustusten siunaus oli 29.11.

Työ etenee.

Taulukko 14 – Lohjan kirkko

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Lohjan kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	10 382,00	9 760,48	621,52	94,0	12 066,87
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-44 435,00	-35 195,08	-9 239,92	79,2	-36 716,31
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-34 053,00	-25 434,60	-8 618,40	74,7	-24 649,44
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-34 053,00	-25 434,60	-8 618,40	74,7	-24 649,44

Taulukko 15 – Lohjan tsasouna

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Lohjan tsasouna					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	1 100,00	183,65	916,35	16,7	383,11
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-9 200,00	-4 667,35	-4 532,65	50,7	-7 056,98
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-8 100,00	-4 483,70	-3 616,30	55,4	-6 673,87
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-8 100,00	-4 483,70	-3 616,30	55,35	-6 673,87

Taulukko 16 – Hangon kirkko

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Hangon kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	1 600,00	1 396,33	203,67	87,3	2 125,10
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-21 144,00	-15 242,81	-5 901,19	72,1	-25 627,31
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-19 544,00	-13 846,48	-5 697,52	70,8	-23 502,21
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-19 544,00	-13 846,48	-5 697,52	70,8	-23 502,21

Taulukko 17 – Länsi-Uusimaa

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
LÄNSI-UUDENMAAN					
TOIMINTA-ALUE					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	13 082,00	11 340,46	1 741,54	86,7	14 575,08
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-74 779,00	-55 105,24	-19 673,76	73,7	-69 400,60
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-61 697,00	-43 764,78	-17 932,22	70,9	-54 825,52
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-61 697,00	-43 764,78	-17 932,22	70,9	-54 825,52

2.1.4. Monikulttuurinen seurakuntatyö

Kotikirkko, Apostoli Jaakobin, Herran veljen ja suurmarttyyri Katariinan muistolle pyhitetty Pappilatalon kirkko
muu kuin venäjänkielinen seurakuntatyö

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Kotikirkko toimii seurakunnan monikulttuurisen työn – muun kuin venäjänkielisen – keskuksena. Toiminta painottuu viikonvaihteisiin, mutta kerhoja, tapaamisia ja toimituksia on eri kielillä myös viikolla. Arkipäivisin Kotikirkko on myös Helsingin kaupungin suomenkielisen seurakuntatyön toimintaympäristönä, jolloin kaikki Pappilatalossa toimivat seurakunnan kerhot, toimielinten kokoontumiset ja muut tilaisuudet voidaan aloittaa ar-

kipäivien (ma-to) ehtoopalveluksessa. Keskiiviikkoaamujen liturgia kokoaa usein ison joukon seurakuntalaisia pyhälle ehtoolliselle ja yhteisölliseen hetkeen vapaaehtoisvoimin järjestetyillä kirkkokahveilla.

Itse kirkon lisäksi seurakunnallinen toiminta tapahtuu lähes päivittäin samassa huoneistossa sijaitsevassa Mirolybov-salissa. Siellä järjestetään kirkkokahveja, kastejuhlia, kouksia, kuoroharjoituksia ja tila toimii myös seurakunnan musiikkikoulutuksen lauluopintojen toteuttamispaikkana. Kotikirkon tilat ovat monipuolisessa ja runsaassa käytössä.

Kotikirkkoon on sijoitettu monikulttuurisen työn pappi sekä osa-aikainen (65%) vahtimestari. Papin ja kanttorin tehtäviä palveluksissa ovat hoitaneet myös muut seurakunnan työntekijät sekä sivutoimien papisto ja kanttorit. Kustannuspaikan palkkakuluihin kirjaan myös viikoittain vaihtuvat palkkiotoimiset kanttorit sekä arabian-, kreikan- ja romaniankielisiä palveluksia toimittavien pappien matkakulut. Kaikki eri kielillä kirkkolaulusta vastaavat henkilöt eivät veloita seurakunnalta palkkiota.

Tavoitteet vuodelle 2020

Kotikirkko toimii tärkeänä jumalanpalveluspaikkana ja tukikohtana seurakunnan monikulttuuriselle sekä Helsingin keskustan suomenkieliselä työlle.

Toteutunut toiminta

Kullakin eri kielellä Kotikirkossa toimitettavien jumalanpalvelusten ympärille on kehittynyt kasvava yhteisö. Näiden yhteisöjen toimintaa merkittävästi rajoitti toimintavuoden aikana koronapandemia. Helmikuun puolivälistä kesäkuuhun saakka palveluksia voitiin toimittaa yksin striimaten, millä oli merkittävä vaikutus yhteisöjen kehittymiseen ja organisoitumiseen. Kesän ajan palveluksia toimitettiin henkilörajoitusten puitteissa pappilatalon sisäpihalle ja sinne pystytetyssä telttakatoksessa. Rajoituksen aiheuttama kerrannaisvaikutus kohdistui kuitenkin tasapuolisesti kaikkiin monikulttuurisen työ vaikutuspiirissä toimiviin eri kielisiin yhteisöihin. Näitä ovat ruotsin, romanian, kreikan, arabian ja englanninkieliset jumalanpalvelusyhteisöt.

Myös kaikki opetustoiminta ja muu kokoava toiminta oli keskeytyksissä koronarajoitusten aikana. Ortodoksiakerhon tyyppiselle toiminnalle ja katekumeeniopetukselle on rajoituksista huolimatta ollut suuri tarve useimmissa kieliryhmissä. Niitä on hoidettu monikulttuurisen työn papin toimesta jo muutaman vuoden ajan, mutta uusia tarpeita on nähtävissä jatkuvasti. Kerhoja ja opetusta on kyetty auttavasti toteuttamaan striimauksen ja Teams-yhteyksien avulla.

Seurakunnan monikulttuurista työtä tehdään myös eri jumalapalvelusyhteisöjen ja toimialojen kanssa. Yhteistyö seurakunnan kasvatustoimen kanssa on tukenut monikulttuurisen todellisuuden mahdollisuuksien ja haasteiden huomioon ottamista. Se luo pohjaa jumalanpalvelusyhteisöjen rakentamiselle tulevaisuudessa, rajoitusten poistuttua.

Taulukko 18 – Pappilan kotikirkko

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Pappilan kotikirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	4 400,00	1 727,65	2 672,35	39,3	4 182,95
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-16 320,00	-13 634,10	-2 685,90	83,5	-13 680,44
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-11 920,00	-11 906,45	-13,55	99,9	-9 497,49
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-11 920,00	-11 906,45	-13,55	99,9	-9 497,49

Taulukko 19 – Monikulttuurinen työ

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
MONIKULTTUURINEN TYÖ					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	400,00	0,00	400,00	0,0	0,00
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-22 100,00	-13 895,96	-8 204,04	62,9	-10 394,76
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-21 700,00	-13 895,96	-7 804,04	64,0	-10 394,76
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-21 700,00	-13 895,96	-7 804,04	64,0	-10 394,76

Pyhän Kolminaisuuden kirkko, venäjänkielinen seurakuntatyö

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Venäjänkielisen seurakuntatyön toiminta-ajatus on venäjänkielisten ortodoksien tavoittaminen ja kotouttaminen Helsingin ortodoksiseen seurakuntaan ja Suomen ortodoksiseen kirkkoon. Vuonna 2020 venäjänkielisessä työssä Pyhän Kolminaisuuden kirkossa toimi kaksi päätoimista työntekijää – pappi ja kanttori, sekä yksi osa-aikainen (80%) vahtimestari. Lisäksi kirkossa on luottamustoiminen kirkonisännöitsijä.

Pyhän Kolminaisuuden kirkko ja sen yhteydessä oleva seurakuntasali ovat seurakunnan venäjänkielisen työn keskus. Vuoden 2020 vakituinen venäjänkielinen pappi oli toimivapaalla ja tehtävää hoiti hiippakunnan piispan määräämä sijainen.

Venäjänkielisen työn papin toimen haltija jättäytyi pois tehtävästään toimivapaansa päätteeksi 30.10.2020 ja seurakunnan valtuusto valitsi uuden papin kokouksessaan marraskuussa 2020. Uusi vakituinen pappi aloitti toimessa 1.12.2020.

Tavoitteet vuodelle 2020

Pyhän Kolminaisuuden kirkko toimii seurakunnan venäjänkielisen työ keskuksena. Tulevana vuonna kirkon toiminnan tärkein tavoite on aktivoida entistä enemmän seurakuntalaisia mukaan jumalanpalveluksiin ja muuhun toimintaan.

Toteutunut toiminta

Jumalanpalvelukset toimitettiin Pyhän Kolminaisuuden kirkon vakiintuneen käytännön mukaan. Korona-rajoitusten alusta 18.3.2020 lähtien palvelukset toimitettiin suljetuin ovin, kanttorin ja vahtimestarin toimesta striimaten palvelukset alkuun seurakunnan venäjänkieliselle Facebook-sivulle. Kirkkokunnan laitteisiin siirryttiin huhtikuun lopulla, minkä jälkeen palvelukset on julkaistu kahdella kanavalla: seurakunnan Facebook-sivulla Хельсинский православный приход ja YouTube -kanavalla Богослужение Свято-Троицкая церков (фцп кп), Хельсинки. Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuorosta muodostetut kvartetit lauloivat koko kevään jumalanpalveluksissa.

Kesäkuusta elokuuhun lauantain vigiliat toimitettiin kirkossa suljetuin ovin ja sunnuntain liturgiat ulkona puutarhassa. Ulkopalveluksia varten alttaripöytä sijoitettiin telttakatoksen alle, ja hoidettiin muut tarvittavat järjestelyt.

Syyskuusta lokakuun lopulle palvelukset toimitettiin sisällä. Korona-ohjeiden mukaan laskettiin, että turvavälein niihin voi osallistua 30 henkeä. Kun rajoitukset jälleen kiristivät, palvelukset toimitettiin suljetuin ovin. Herran Pyhään ehtoolliseen on voinut loka-kuusta lähtien osallistua liturgian lopussa.

Kirkkoon sijoitettuja striimauslaitteita käytettiin myös yksityisten toimitusten kuten vihkimisten kuvaamiseen, mikä osoittautui erittäin hyväksi toimintamalliksi.

Tiedotusta jumalanpalveluksista ja erityisesti korona-rajoituksista hoidettiin Ortodoksi- viestin, seurakunnan verkkosivujen lisäksi Pyhän Kolminaisuuden kirkon ystävät ry:n ja Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoron Facebook-sivujen kautta. Tiedotus koettiin haasteelliseksi, eikä se tavoittanut tyydyttävästi kaikkia seurakuntalaisia.

Kirkon vuosijuhlaa varten videoitiin kirkon esittely, joka julkaistiin seurakunnan verkkosivuilla yhdessä muiden temppelien vastaavien esittelyjen kanssa.

Kokoontumistila Storoshkaan hankittiin keväällä uutta kalustusta tilaustyönä piirustusten pohjalta. Kesän ulkopalveluksia varten saatiin äänentoistolaitteet. Pyhitetyn veden astiaa ei saatu korjattua eikä uutta hankittua, korona-rajoituksista johtuvista syistä.

Taulukko 20 – Pyhän Kolminaisuuden kirkko

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Pyhän Kolminaisuuden kirkko					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	26 800,00	8 739,48	18 060,52	32,6	15 387,57
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-138 744,00	-106 012,86	-32 731,14	76,4	-89 773,42
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-111 944,00	-97 273,38	-14 670,62	86,9	-74 385,85
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-111 944,00	-97 273,38	-14 670,62	86,9	-74 385,85

2.1.5. Muu seurakunnallinen toiminta

Taulukko 21 – Avustukset kirkollisiin tarkoituksiin

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Avustukset kirkolliseen tarkoitukseen					
Filantropia ry	-5 000	-5 000	0	100	-5 000
Ruotsin suomalainen ort.srk	-9 000	-9 000	0	100	-9 000
Via Crusis	-1 000	-1 000	0	100	-1 000
Suomen ekuneeminen neuvosto	-1 500	-1 500	0	100	-1 500
Avustukset kuoroille	-1 000	0	-1 000	0	0
Vihdin-Nummelan Ortodoksit ry	-10 000	-10 000	0	100	-10 000
Kannatusavustukset	-200	-200	0	0	-200
Uspenian luostarin orpolapset	-2 000	-2 000	0	100	-2 000
Avustus Filoksena r.y.	-3 000	-3 000	0	100	-3 000
Viron kirkon avustustili	-9 000	-9 000	0	100	-9 000
YHTEENSÄ	-41 700	-40 700	-1 000	97,6	-40 700

2.2. Diakoniatyö

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Diakoniatyön tarkoituksena on aineellisen ja hengellisen avun antaminen erityisesti eniten tarvitseville ja niille, jotka ovat jääneet yhteiskunnan muiden avustusjärjestelmien ulkopuolelle. Diakoniatyö on käytännön työtä vanhusten, sairaiden, syrjäytyneiden ja muilla tavoin avun tarpeessa olevien ihmisten parissa.

Diakoniatyössä työskenteli vuonna 2020 diakonian esimies, diakoniatyöstä hallinnollisesti vastaava pappi, viisi kokoaikaista ja yksi osa-aikainen (60%) diakoniatyöntekijä. Diakoniatyöntekijöillä oli omat alueelliset vastualueet sekä toiminnalliset erityisosaamiset.

Yksi työntekijä hoiti lisäksi tiimivastaavan tehtäviä. Diakoniatoimessa oli vuonna 2020 kuukauden määräaikainen sijainen kesälomien ajan. Lisäksi tiimissä toimi projektityöntekijä valtion korona-avustuksella kolme ja puoli kuukautta.

Toimistotilat toimivat kahdessa huoneessa, Liisankatu 29 A, 3. kerroksessa. Tiloissa on diakonian käytössä kokoushuone ja keittiö. Diakonian asiakaspalvelu- ja vastaanotto-tila sijaitsee Unioninkadun kiinteistön sisäpihan pihatasossa. Tilassa on kerho- ja vastaanottohuone.

Tavoitteet vuodelle 2020

Diakoniassa otetaan alkuvuodesta käyttöön yhtenäiset toiminnalliset käytännöt koko seurakunnan alueella.

Jatketaan etsivää työtä, jolla kartoitetaan suunnitelmallisesti seurakunnan eri alueiden diakonian palvelutarpeita palvelujen parantamiseksi ja yhtenäistämiseksi. Yhteistyötä ja verkostotoimintaa sosiaali- ja terveydenhuollon, ekumeenisten tahojen ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä lisätään ja kehitetään.

Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset edellyttävät toiminnan joustavuutta vastaamaan nopeastikin uusiin haasteisiin.

Sekä yhteiskunnassa että seurakunnan toimintakulttuurissa tapahtuvat muutokset edellyttävät työntekijöiden jatkuvaa koulutusta.

Toteutunut toiminta

Koko seurakunnan alueen kattava toiminta ja Helsinki

Asiakaspalvelu toteutui pääosin yksittäisten asiakkaiden kohtaamisena sekä myös kerhojen tai tapahtumien yhteydessä. Koronavuoden myötä puhelin- ja sähköinen viestintä lisääntyivät. Yhteydenotot diakoniaan lisääntyivät loppuvuodesta arviolta 20%. Konkreettisesti seurakunnan talousarvioon pohjautuvassa aineellisessa avustusten myöntämisessä ei ollut huomattavaa eroa edelliseen vuoteen. Osittain tätä kompensoi valtion koronatuki.

Avustuksia diakonian kautta myönnettiin kertomusvuonna 358 kpl (2017/205, 2018/322, 2019/396).

Lähes kaikki kokoava toiminta pl. tammi-helmikuu peruutui ja toiminta sopeutettiin koronarajoitusten mukaiseksi.

Kaikissa koronaepidemian aikana järjestetyissä tapaamisissa tai toiminnoissa otettiin huomioon kulloinkin voimassa olevat hygienia- ja turvamääräykset.

Yhteisten toimintojen jäädessä katkolle seurakuntalaisiin on pidetty yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse, sosiaalisen median välityksellä sekä lähettämällä kirjeitä ja kortteja. Etenkin aiemmin yhteisiin toimintoihin osallistuneet olivat myös itse aktiivisesti yhteydessä diakoniaan.

Diakoniatyön osalta loimme toimintamallin, jotta rajoituksista huolimatta avun tarvitsejoille, myös riskiryhmiin kuuluville voitiin järjestää apua syrjäytymisen ja jaksamisen tueksi. Työntekijät avustivat asiakkaita mm. kauppa, apteekki, Kela, posti ja terveydenhuoltopalveluiden osalta. Asiakkaita autettiin lisäksi toimittamalla tarvittavia lomakkeita heidän käyttöönsä. Diakonian toimintamalli mahdollisti korona-aikana 1-2 henkilön tapaamiset ulkotiloissa tai turvallisiksi katsotuissa tiloissa.

Korona-epidemiasta johtuen diakonian **lähimmäispalvelutoiminta** (vapaaehtoiset) oli rajoitettua ja lähes kokonaan tauolla.

Diakonian järjestämät **retriitit** Kaunisniemessä toteutuivat. Elokuun **virkestysleiri** peruutui Korona-epidemian vuoksi.

Seurakuntasalilla pidettävä 65-, 70-, 75-, 80-, 85-, 90- ja yli 90-vuotiaiden **merkkipäiväjuhla** toteutui vain tammikuussa. Syntymäpäiväkortteja merkkipäiväänsä viettäville lähetettiin n. 1.000 kappaletta.

Helsingin alueella kokoontui alkuvuodesta ennen epidemiatilanteen tuomia rajoituksia **matalankynnyksen kohtaamispaikka** Oloneulos, ikääntyville suunnattu **Seniorikerho** sekä **Sofia-kerho kehitysvammaisille**.

Korona-epidemian myötä syntyi myös uusia toimintamuotoja, kuten whatsapp-sovelluksen kautta järjestettävät **Virtuaalikalhvitreffit**.

Syyskaudella toimi seurakuntasalilla torstai-iltapäivisin koronarajoitukset huomioon ottaen **Avoim kahvila**.

Valtion koronatuki, lahjoitukset ja rahastot

Seurakunnan kriisirahastosta ei jaettu avustuksia.

Diakonia ei jakanut avustuksia Marschanin rahastosta.

Seurakunta sai kirkolle myönnetystä valtion antamasta **koronatuesta 22.052 euroa**. Tuen turvin palkattiin projektityöntekijä ja myönnettiin koronasta johtuviin tarpeisiin avustuksia. Korona-avustuksesta investoitiin myös oppikirjapankkiin, johon hankittiin lukion oppikirjoja.

Diakoniaruokailut olivat kokoontumisrajoitusten vuoksi muutamaa toimintakuukautta lukuun ottamatta tauolla. Joulun läheisyydessä valtion korona-avustuksesta jaettiin 60 jouluruokapakettia Ruokaboksitoimituksina. Käytäntö oli samalla hygieeninen ja turvallinen vaihtoehto aiempien vuosien ruokakassijakelun ja diakonian jouluruokailun vastikkeena.

Seurakunnalle myönnetty valtion koronatuki käytettiin kokonaisuudessaan.

Yksityinen lahjoittaja myönsi diakonian kautta jaettavaksi 540 euroa vähävaraisten auttamiseen.

Lahjoitus näkyy talousarvion kohdassa lahjoitus. Lahjoitusvarat käytettiin vähävaraisten avustamiseen.

Yksityinen lahjoittajaryhmä (Harmonia) lahjoitti 500 euroa lahjakortteina vähävaraisten lapsiperheiden tukemiseen. Lahjakortit jaettiin ennen joulua perheille.

Idän toiminta-alue

Tavataan kirkolla – tapahtumat Järvenpäässä ja Porvoossa toteutuivat vain tammi- ja helmikuussa, sekä syys- ja lokakuussa. Porvoon yhteisölle aluetyön yhteistyönä luotiin whatsapp-ryhmä ”*Porvoon ortodoksit*”. Järvenpään alueella toimii samanlainen ryhmä. Syksyille suunniteltu ikäihmisten kirkkojuhla Järvenpäässä peruuntui epidemiatilanteen vuoksi. Klaukkalan piiri ehti kokoontua vain kerran ennen koronarajoituksia. Järvenpään kirkolla aloitettiin syksyllä alueyhteistyönä *avoimet ovet – toiminta*. Diakoniatyöntekijä toimi yhtenä päivystäjänä.

Tikkurilan alueella ehti toteutumaan vain yhdet kahvitreffit ja *Tavataan kirkolla* tapaamiset kahdesti. Avoimet ovet toiminta jäi toteutumatta.

Läntinen toiminta-alue

Espoo, Kauniainen ja Länsi-Uusimaa

Espoossa **Kahvitreffit**-toiminta toteutui tammi-helmikuussa Espoon keskuksessa, Espoonlahdessa, Karakalliossa ja Matinkylässä. **Maria Pariisilaisen piiri, Nektariosryhmä** sekä **Sofiakerho** kokoontuivat vain kerran ennen kokoontumisrajoituksia.

Diakoniatyöntekijä osallistui kokeiluluontoisesti muutaman kerran Espoon keskuksessa toimivan Trapesan monikulttuurisiin tapaamisiin.

Vihdin ja Nummellan ortodoksit ry:n kanssa on jaettu yhteistyössä EU-ruokaa. Diakoniatyöntekijä on samalla ollut tavattavissa. Kesän aikana alueen diakoniatyöntekijä ja pappi päivystivät vuorotellen ennalta sovittuina päivinä Nummellan rukoushuoneella.

Työturvallisuus

Turvallisuuskysymyksiä on käsitelty laajasti diakoniatiimin kesken ja haettu ratkaisuja käytännön tilanteisiin. Erityisesti hygieniasioihin on kiinnitetty erityistä huomiota. Diakoniatyö noudatti Helsingin hiippakunnan koronatiimin linjauksia sekä seurakunnan hygieniatiimin tekemiä käytännön toimintaohjeita.

Työnohjaus

Diakonian ryhmätyönohjaus oli tauolla maaliskuu-toukokuun. Muuna aikana kokoonnuttiin n. kerran kuussa. Istunnot toteutettiin pääosin Teams- alustalla. Esimies osallistui tiimin työnohjaukseen tiimin päätöksestä.

Muuta

Diakoniassa olevaa osaamista on käytetty sekä kirkon, hiippakunnan että seurakunnan tasolla epidemiatilanteen asiantuntijaresurssina.

Diakonian päivystystiloissa toimi alkuvuonna kaksi AA-ryhmää.

Kertomusvuonna toteutui yksi sururyhmä läheisensä menettäneille. Ryhmää ohjasi diakoniatyöntekijä yhdessä, papin ja vapaaehtoisen toimijan kanssa. Sururyhmä-toiminta on koettu hyvin tärkeäksi ja tarpeelliseksi osaksi seurakunnan palvelua.

Taulukko 22 – Diakoniatyö

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Diakoniatyö					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	8 000,00	31 431,48	-23 431,48	392,9	13 597,48
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-106 516,00	-78 641,90	-27 874,10	73,8	-70 986,18
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-98 516,00	-47 210,42	-51 305,58	47,9	-57 388,70
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-98 516,00	-47 210,42	-51 305,58	47,9	-57 388,70

2.3. Kasvatustyö

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Kasvatustyössä on toiminut vuonna 2020 kasvatustoimen esimiehen lisäksi kasvatustoimen pappi, kanttori, jonka vastuualueena on kasvatusta sekä viisi kasvatustyöntekijää vastuualueinaan lapset, perheet, varhaisnuoret, nuoret sekä nuoret aikuiset, uskonnonopetus ja aikuiskasvatusta.

Päätoimisten kasvatustyöntekijöiden työskentelytilat sijaitsevat osoitteessa Liisankatu 29 A. Kasvatuksella on käytössään neljä huonetta. Toimistotilojen lisäksi kasvatuksella on käytössään Unioninkadulla kerho- ja kokoontumistiloina suuri sali, kaksi lastenkerho-huonetta, keittiö ja pieni varastotila. Näiden lisäksi kasvatusta käyttää Unioninkatu 39 A:n ikonimaalausluokkia. Kasvatusta on Kaunisniemen leirikeskukseen pääkäyttäjänä.

Tavoitteet vuodelle 2020

Kasvatusta toimintaan vaikuttaa voimakkaasti seurakuntauudistus ja sen mukanaan tuomat muutokset. Tämä näkyy toiminnassa tekemisen uudelleen arvioinnin tarpeena. Kasvatusta vuoden 2020 TTS suunnitelman mukaisesti toimintavuodelle on määritelty kolme ydintavoitetta:

1. Toimintaresurssien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön tarkastelu ja toteutus huomioiden erityisesti seurakuntaudistuksen tuomat haasteet. Nykyisten resurssien jakamista tarkastellaan niin, että ne palvelevat parhaalla mahdollisella tavalla koko seurakunnan toiminta-alueita, kunkin toiminta-alueen tarpeen mukaisesti. Tarkastelu toteutetaan esimiehen johdolla eri foorumeiden kautta.

2. Kasvatuksen palvelupolun ja tarjottujen palveluiden uudelleen tarkastelu. Polun kehittämisen kautta hahmotellaan entistä tarkemmin kasvatuksen eri kohderyhmät ja heille parhaiten soveltuvat palvelut. Oikein kohdistetut ja yhteistyössä toteutettavat toiminnat suuntaavat henkilöstön osaamis- ja talousresurssien käyttöä tarkemmin ja tehokkaammin. Kehittäminen merkitään osaksi kasvatuksen vuosikellotoimintoja.

3. Uusien toimintamuotojen ja toimintamallien luominen ja vanhojen uudelleen arviointi. Erilaiset nettipohjaiset ratkaisut ja toimintamuotojen rohkea uudistaminen mahdollistavat kasvatuksen entistä monipuolisemman tavoitettavuuden ja läsnäolon eri kohderyhmien elämässä, unohtamatta henkilökohtaisten kohtaamisten tärkeyttä. Nettipohjaisten ratkaisujen kehittämiseen varataan budjetissa varoja.

Lisäksi kasvatuksen toiminnan integroitumista yhteiseen seurakuntatyöhön tullaan vahvistamaan laaja-alaisen palvelulinja- ja toiminta-alueyhteistyön kautta. Yhteistoimintaa kehitetään luuomalla uusia moniammatillisia yhteistyöfoorumeita, joiden toiminta merkitään vuosikelloon.

Toteutunut toiminta

Kasvatuksen toimintaan vaikuttivat erityisesti kaksi isoa tekijää: seurakuntaudistuksen edellyttämä valmistelutoiminta ja sen mukanaan tuomat muutokset toimintaan sekä keväällä alkanut koronapandemia.

Toimintavuoden toteutukseen vaikutti voimakkaasti COVID-19-pandemian vuoksi asetetut rajoitteet. Kasvatuksen useat toimintamuodot edellyttävät joukkotapaamisia ja lähi-kontaktia. Erilaiset kokoontumisrajoitukset merkitsivät sitä, että toiminnolle jouduttiin kehittämään nopeasti uudenlaisia verkon kautta toimivia ratkaisuja. Toimintaa jouduttiin epidemian vuoksi myös osin supistamaan.

Seurakuntaudistus näkyi toiminnassa yhteisenä suunnitteluna ja yhteisesti pidettyinä tiimipalavereina Lahden ja Hämeenlinnan työntekijöiden kanssa.

Kasvatuksen toiminnallisia suunnitelmia ei pystytty koronapandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi toteuttamaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Lähes kaikki seurakuntalaisia yhteen kokoava leiri-, koulutus- ja kerho- yms. toiminta jouduttiin suunnittelemaan uudelleen ja toteuttamaan joko etätyöskentelynä, supistetulla osallistujamäärällä tai peruuttamaan kokonaan.

Toiminnalle määritellyt kehittämistavoitteet, kuten kasvatuksen palvelupolun ja tarjottujen palveluiden uudelleen tarkastelu ja toimintaresurssien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön tarkastelu, pystyttiin kuitenkin toteuttamaan osin etätyöskentelynä.

Pandemia ja sen mukaan tuomat kokoontumisrajoitukset vauhdittivat erilaisten nettipohjaisten ratkaisujen ja toimintamuotojen rohkeaa uudistamista. Netin kautta tarjotut palvelut tavoittivat myös uusia seurakuntalaisia ja keräsivät paikoin runsaastikin seuraajia. Kokoontumisrajoitusten vuoksi perinteiset osallistujamäärät pysyivät kuitenkin selkeästi suunniteltua pienempinä.

Perhetyö

Vuonna 2020 aloitettiin yhteistyö Lahden ja Hämeenlinnan seurakuntien kanssa. Perhetyön erillisiä kokouksia pidettiin Teamsin välityksellä yksi, jossa keskusteltiin työn kehittämisestä sekä Lahden sekä Hämeenlinnan perhetyön historiasta ja työmuodoista.

Perhetoimintaa suunniteltiin ja toteutettiin entistä laajemmalla toimintasäteellä. Tavoitteena oli, että toiminnan toteutukseen osallistuvat eri alueiden oma henkilökunta, eli pappi, kanttori ja vahtimestari sekä heidän kanssaan toimivat ohjaajat. Yhdessä suunniteltuja materiaaleja voitiin käyttää saman aihealueen tiimoilta järjestetyissä eri alueiden paikallisissa tapahtumissa. Perhetyöntekijä osallistui perheiden toimintapäiviin oman työaikataulun mahdollistamissa puitteissa.

Perhekerho-muskari toimintaa järjestettiin Tapiolassa (Hermannin muskari-perhekerho), Vantaalla ja Unionikadun kerhohuoneella (Pyhän Andreaxen muskari-perhekerho). Musiikkitoiminnasta vastasi Tapiolassa talkoolaiskanttori, Tikkurilassa kirkon oma kanttori ja kerhohuoneella kasvatuksen kanttori. Kasvatuksen oma pappi vieraili Tapiolan perhekerhossa kaksi kertaa ja sekä Unionikadun p. Andreaxen kerhossa, että Tikkurilan perhekerhoissa kerran. Perhekerhoissa tarjottiin kevyt ruoka. Tammi-maaliskuussa perhekerho-muskareihin osallistui Tapiolassa keskimäärin 7 perhettä (15–21 aikuista ja lasta), Tikkurilassa 8 perhettä (15–20), Kerhohuoneella 14 perhettä (25 aik. ja lasta) jokainen kerhokerta. Diakoniatyöntekijä vieraili Kerhohuoneen perhekerhossa kaksi kertaa, Tapiolassa yhden kerran.

Koronarajoitusten ja kokoontumiskiellon tultua voimaan maaliskuussa kerhotoiminta loppui hetkeksi. Toiminnan jälleen auetessa syys-marraskuussa kerhojen kävijämäärät olivat maltillisemmat. Tapiolassa 6–8- perhettä, Tikkurilassa 5–6- perhettä ja Kerhohuoneella 1–2 perhettä.

Perheet liturgiassa- ja muut perhetapahtumat. Seurakunnan toimipisteissä aloitettiin uudenlaista viikonlopputoimintaa perheille. Toiminnan tavoite oli tavoittaa työssäkäyvien vanhempien perheet ja kutsua heidät tervetulleeksi kirkon toimintaan. Päivät alkoivat yhteisellä liturgialla ja jatkuivat ruokailulla tai eväsretkellä, minkä jälkeen oli erilaista toimintaa. Aiheina perhepäivissä oli Rukous ja Jumalan apu (ulkotoiminta päivä) ja Perheet Liturgiassa (liturgiaan ja ehtoolliseen osallistuminen lasten kanssa). Kokoontumiskieltojen välisenä aikana perheiden toimintapäiviä ehdittiin järjestää Tapiolassa, Porvoossa ja Myllypurossa. Perheiden toimintapäiviä jouduttiin perumaan koronarajoitusten takia kolme.

Avioliittotyö. Perhetyöntekijä osallistui avioliiton ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi suunnattuun toimintaan. PariAsiaa- avioliitto luentosarjamalli (kehittäjä Kataja ry) otettiin arkkipiispan siunauksella kokeilukäyttöön ja kehittämistyön alle. Työryhmässä toimivat kouluttajat Maria ja Petri Saarlo, isä Mikael Sundkvist sekä perhetyöntekijä. Luentoja ehdittiin järjestää Tikkurilassa yksi ja syysperheleirillä yksi.

Koronarajoitusten vuoksi perhetyössä lähdettiin kehittämään **YouTube-videoita**, jotka tavoittivat perheet myös silloin, kun toiminta oli pandemian vuoksi rajoitettua. Videoita tehtiin useita: pääsiäisvideo -ohjelma: 30 minuutin pituinen pääsiäisaiheinen ohjelma (1.414 katselu kertaa), 3 opetusvideota, 2 vaha-animaatiota: pääsiäiseen liittyvä ”Varhain aamulla puutarhassa” (163 katselukertaa) ja Kristuksen ihmeisiin liittyvä ”Betesdan altaalla tapahtuu”, (191 katselukertaa) sekä Nikolaospäivän juhla-video, jonka tekemiseen osallistuivat perhetyön lisäksi kasvatuksen pappi ja kanttori (331 katselukertaa uudella kanavalla). Perhetyö järjesti erillisen pöytänukketeatterisyysloman ja pöytänukketeatteriharjoituksia Nikolaospäivänä julkaistavaa YouTube-videointia varten. Pöytänukketeatteriharjoituksia pidettiin syyslomaviikon jälkeen kolmena lauantaina. Näiden lisäksi oli

vielä varsinainen kuvauspäivä. Kaikki tämä toiminta tapahtui Nikolaospäivän videotointia varten. YouTube- videoita markkinointiin ympäri maata.

Perheleirit. Kaunisniemeen suunnitelluista kolmesta leiristä vain yksi ehti toteutua. Koronrajoitusten vuoksi syysleirille oli mahdollista ottaa vajaa puolet ilmoittautuneista.

Esikoululaisille suunnattuja esikoulupäiviä (3.5h) suunniteltiin järjestettäväksi kevättalvella Tapiolaan, Unionikadun kerhohuoneelle, Tikkurilaan ja Myllypuroon. Jokaisessa toimipisteessä oli tarkoitus järjestää samansisältöiset kolme eriaiheista esikoulukertaa: 1) Rukous ja Ketä rukoilemme? 2) Evankeliumien kertomuksia ja Jeesuksen ihmeitä (draamapedagogiikkaa) 3) Taivaalliset esirukoilijamme (lasten omat nimikkopyhät). Jokaisessa esikoulussa toimi kerhonohtaja, jotka koulutettiin esikoulukerho- ohjaajiksi. Koulutukseen osallistui neljä kerhon ohjaajaa.

Kevättalven aikana ehdittiin järjestää jokaisessa em. toimipisteessä 1–2 esikoulua. Kerhohuoneella ja Myllypurossa järjestettiin kaksi esikoulua ja Tapiolassa ja Tikkurilassa yksi. Esikoululaisia osallistui kevään aikana toimintaan 40. Syksyllä ehdittiin järjestää yksi esikoulukerta Tikkurilassa ja Tapiolassa. Yhteensä 27 esikoululaisia ilmoittautui toimintaan syksyllä.

Lapset

Kerhotoiminta. Seurakunnan 22 lastenkerhossa toimi kerhonohtajina yhteensä 59 nuorta. Kerhot toimivat ilta-, kirkko- ja alttarikerhoina. Lastenkerhojen lisäksi Tapiolassa järjestettiin nuorten ikonimaalauskerho. Kotikirkossa järjestettiin seurakunnan monikulttuurisen työn puitteissa englannin-, ruotsin-, kreikan- ja arabienkieliset kirkkokerhot, jotka liitettiin osaksi kasvatuksen toimintaa syksystä 2020 lähtien.

Lastenkerhoja järjestettiin kaikilla seurakunnan toiminta-alueilla, kunnes koronan vuoksi toiminnat jouduttiin perumaan keväällä. Koronarajoitusten vuoksi syksyllä ei pystytty aloittamaan ponomarikerhoja, osaa kirkkokerhoista ja kokkikerhoa. Syksyn kerhokausi jouduttiin myös lopettamaan tiukempien koronarajoitusten vuoksi jo marraskuussa. Kerhoihin tuli syksystä alkaen koronaohjeistuksien mukaisesti ilmoittautua etukäteen.

Kerhonohtajat valittiin uudelle, syksyllä alkaneelle kerhovuodelle hakulomakkeen kautta, joka oli auki koko kesän ajan. Kaikille uusille kerhonohtajille järjestettiin koulutusviikonloppu elokuussa, jonka yhteydessä järjestettiin kaikille toiminnassa mukana oleville kerhonohtajille yhteinen koulutuksellinen iltapäivä. Uusien kerhonohtajien koulutukseen sisältyi viikonloppukoulutuksen lisäksi itsenäisiä tehtäviä ja kaksi verkko-tapaamista.

Kerhonohtajille järjestettiin koulutusta viitenä arki-iltana kertomusvuoden aikana, joista kaksi oli alkuvuodesta ennen koronarajoituksia. Syksyn koulutusillat järjestettiin Teams-viestintäalustan välityksellä. Kerhonohtajien koulutusillat (KEHO) kokosivat yhteen noin 20 ohjaajaa/kerta.

Kerhojen toimintaa seurattiin kerhoraporteilla, jotka kerhonohtajat tekivät jokaisen toteutuneen kerhokerran jälkeen. Kerhoraporttien mukaan kerhoissa käy lapsia, riippuen kerhosta ja ajankohdasta, parista lapsesta pariin kymmeneen. Koronan vaikutukset näkyivät osallistujamäärissä, jotka monissa kerhoissa putosivat huomattavasti syksyn kerhokaudella. Osassa kerhoja osallistujamäärät nousivat aiempaan verrattuna.

Kertomusvuonna järjestettiin koronan vuoksi vain kaksi **lastenleiriä**: yksi hiihtolomaviikolla ja yksi syyslomaviikolla. Syyslomaviikon leiri järjestettiin päiväleirinä Helsingissä. Lastenleireille osallistui kertomusvuonna yhteensä 35 lasta. Kesän lastenleireille oli il-

moittautunut 64 lasta, ennen kuin ilmoittautuminen oli päättynyt ja kun tieto lastenleirien perumisesta saatiin. Toteutuneilla lastenleireillä toimi palkattuna yhteensä 15 nuorta 17 eri tehtävässä. Hiihtoloman lastenleirillä oli mukana myös kolme vapaaehtoista nuorta talkoolaisina.

Koska koronarajoitusten vuoksi kesän lastenleirejä ei voitu järjestää, viisi nuorta suunnitelti ja toteutti haastemuotoisia tehtäviä verkkoon ja pienryhmätoimintaa lapsille. Seurakunnan nettisivuilla ja Facebookissa ”Helsingin ortodoksisen seurakunnan lasten kesätoimintaa”-ryhmässä julkaistiin kesä- ja heinäkuussa joka viikko viikkohaaste, askartelutai kokkausvideo ja viikonloppuhaaste. Viikko ja viikonloppuhaasteet antoivat ideoita kesätekemiseen esimerkiksi erilaisten bingojen kautta. Edellä mainittujen lisäksi Facebookin ryhmässä jaettiin myös kolme tietovisaa ja kuusi leikkivideota.

Askartelu-, kokkaus- ja leikkivideot ovat saaneet YouTubessa 14–325 katselukertaa. Tietovisoihin osallistui 2–6 ihmistä. Pienryhmätoimintaa oli tarkoitus toteuttaa 8 eri kertaa, mutta vähäisten ilmoittautumisten vuoksi vain kaksi pienryhmäkertaa toteutui. Toinen pienryhmäkerta järjestettiin Helsingissä ja toinen Tapiolassa. Pienryhmätoimintaan osallistui yhteensä 7 lasta.

4-vuotiaiden merkkipäiväjuhlat jouduttiin perumaan koronan vuoksi. Kaikille seurakunnan v.2016 syntyneille jäsenille lähetettiin juhlan sijaan postitse ohjaajien askartelema onnittelukortti, jonka mukana oli linkki onnitteluvideosiin.

Syksyllä järjestettiin yksi varhaisnuorten (11–14 v) illanvietto kasvatus-toimen kerhoiloissa, johon osallistui 10 varhaisnuorta.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Nuorten toimintaan vaikutti erityisen ratkaisevasti koronaviruspandemia. Tämä näkyi erityisesti kesän 2020 kristinoppileirien kohdalla. Kristinoppileireille ilmoittautuneita oli kaikkiaan 163 henkilöä. Normaalimuotoista leiritoimintaa pystyttiin rajoitusten puitteissa järjestämään vasta elokuulla 2020. Jokaiselle ilmoittautuneelle tarjottiin mahdollisuutta käydä leiri joko vuonna 2020 tai siirtää leiri vuodelle 2021. Kristinoppileirejä järjestettiin yhteensä viisi kappaletta, joista neljä oli leirimuotoisia kristinoppileirejä ja yksi pienryhmätapaamisista, etäosion ja kahdesta Kaunisniemessä toteutetusta viikonloppusta koostunut monimuotokristinoppileiri. Leirimuotoisista kristinoppileireistä kaksi pidettiin Kaunisniemen leirikeskuksessa ja yksi Joensuun ortodoksisen seurakunnan leirikeskuksessa Sikrenvaarassa ja yksi Helsingissä, kulttuurikeskus Sofiassa. Kaikkiaan kristinoppileireille osallistui vuonna 2020 yhteensä 109 nuorta. Tämän lisäksi 20 nuorta siirsivät kristinoppileirinsä vuodelle 2021.

Syksyllä 2019 alkanut **leirinohjaajien peruskoulutus** vietiin loppuun koulutusviikonloppuna Kaunisniemessä 24.-26.1.2020. Kurssille osallistui 46 kurssilaista. Koulutusviikonloppun yhteydessä järjestettiin myös täydennyskoulutus täysi-ikäisille ohjaajille. Täydennyskoulutukseen osallistui 13 nuorta.

Nuorten piiri -Nupi kokoontui normaalisti tammi-helmikuun ajan. Lopun kevään pidettiin yhdessä muiden toimijoiden (ONL ry, muut seurakunnat) valtakunnallisia etäkoontumisia. Kesän ajan nuorten piiri kokoontui pääosin ulkotiloissa. Syksyn ajan koontumisia järjestettiin turvamääräysten ja ohjeistusten sallimissa rajoissa. Marraskuussa ja joulukuussa pandemiatilanne ei sallinut kokoontumisia.

Pandemian vuoksi ei voitu järjestää perinteistä pääsiäisleiriä Kaunisniemessä, leirinohjaajien jatkokoulutusta toukokuussa eikä jatkokristinoppileirejä, eikä Kuutamoleiriä loka-kuussa.

Nuoret aikuiset kokoontuivat keväällä kolme kertaa, blini-iltaan, paastoon laskeutumisen merkeissä sekä kesäkuussa grillailemaan Kolminaisuuden kirkon pihalle. Nuorille aikuisille suunnattuja virtuaalipäiväkahveja järjestettiin myös 50 kertaa kauden aikana.

Aikuiset

Kasvatus järjesti aikuisille **kerhotoimintaa** Helsingin keskustan alueella tammi ja helmikuussa. Loppukevään kerhokerrat jouduttiin perumaan koronan takia. Syksyllä ortodoksiakerho ja raamattupiiri siirtyivät toimimaan verkossa vuoroviikoin. Seurakunnan papit valitsivat itselleen läheisiä aiheita ja nauhoittivat luennot. Raamattupiirin vetäjänä toimi erikseen palkattu henkilö ja hän nauhoitti profetta Jesajan kirjaan liittyviä luentoja. Luennot julkaistiin seurakunnan kasvatustoimen YouTube-kanavalla. Kerhojen suunnittelusta, koordinoinnista sekä luentojen lataamisesta YouTubeen vastasi seurakunnan kasvatustyöntekijä.

Kasvatus koordinoi seurakunnan alueen **ikonimaalauskerhoja** ja vuoden alusta myös Hämeenlinnan ja Lahden seurakuntien kerhoja. Kerhoja oli 26 ja niissä maalareita yhteensä 213. Kerhot toteutettiin yhdessä Agricola-opintokeskuksen kanssa. Kevään kerhot toimivat tammi- ja helmikuussa. Sitten ne jouduttiin koronan takia perumaan. Pitämättömiä opetustunteja siirrettiin syksyyn. Pienryhmätoimintaa oli mahdollisuus toteuttaa taas syksyllä ja ikonimaalausryhmät toimivat 23.11. saakka, kunnes tiukentuneet koronaohjeistukset astuivat taas voimaan. Osallistumismaksu pitämättä jääneiden tuntien osalta palautettiin maalareille.

Marraskuun **ikonimaalausleiri** jouduttiin perumaan koronan takia.

Katekumeeniopetuksen arviointi ja kehittäminen jatkuivat. Kaikille avoimet luennot siirrettiin kasvatustoimen YouTube-kanavalle. Katekumeenit tapasivat kirkon pappia/pappeja ryhmänä noin kerran kuussa liturgian jälkeen silloin kun kokoava toiminta oli mahdollista sekä tarpeen mukaan kahdenkeskisissä keskusteluissa. Hämeenlinnan ja Lahden katekumeenit tulivat syksyllä mukaan samaan järjestelmään. Listalla oli yhteensä 99 katekumeenia.

Kummikoulu ja avioliittokurssi peruttiin koronan takia.

Kouluyhteistyö

Seurakunta jatkoi uskonnonopetustuntien maksamista niiden opetuksenjärjestäjien alueilla, joille ei itselle syntynyt opetuksen järjestämisvelvollisuutta (alle 3 UO-oppilasta). Keväällä seurakunnan maksamien tuntien määrä oli 14,7 vvt ja syksyllä 10,7 vvt.

Opettajien hiippakuntapäivät järjestettiin yhdessä kirkon keskushallinnon kanssa 7.–8.2.

Koululaispalvelukset jouduttiin perumaan koronan vuoksi.

Uusien ylioppilaiden stipendienjakotilaisuudet peruttiin koronan takia. Stipendi maksettiin suoraan uusien ylioppilaiden tileille ja seurakunta muisti valmistuneita onnitteluvideolla.

Musiikkitoiminta

Pyhän Andreaan kuoro on nuorille tarkoitettu kuoro, jonka laulajat ovat 15–30-vuotiaita. Kuorossa toimii aktiivisesti 14 nuorta ja lisäksi 4–7 satunnaisesti käyvää nuorta. Nuorisokuoron luonteeseen kuuluu matala kynnyksellä osallistua, jonka vuoksi vaihtuvuutta on normaalia kirkkokuoroa enemmän.

p. Andreaan kuorolla on ollut kuoroharjoitukset pääsääntöisesti torstaisin klo 18.00–20.00. kevätkaudella 2020 järjestettiin kuudet harjoitukset. Syyskaudella kuoro ei kokoonnutunut. Marraskuussa kuoro pani alulle rekisteröitymisprosessin, joka odottaa Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksyntää kirjoitushetkellä.

p. Andreaan kuoro osallistui kotikirkossa järjestetyn englanninkielisen liturgian laulamiseen 8.3.2020. Tämä jäi kuoron viimeiseksi ohjelmaksi vuonna 2020.

p. Andreaan kuoron toiminnasta vastasi kasvatuksen kanttori.

Keskustan lapsikuoro osallistui kertomusvuonna keskimäärin kolme laulajaa. Lapsikuoro kokoontui vuonna 2020 kolme kertaa. Kuoron toiminnasta vastasi kasvatuksen kanttori. Tapiolan lapsikuoro lauloi pyhän Herman Alaskalaisen kirkossa koronarajoitusten alkuun saakka. Kuoron toiminnasta vastasi vapaaehtoinen kanttori.

Kasvatuksen papin toiminta

Kasvatuksen papin työn näkökulmasta vuosi 2020 oli myös poikkeuksellinen, sillä kasvatuksen kokoava toiminta (leirit, kerhot, eri tapahtumat) peruttiin pääosin koronaviruksen takia.

Koska monia tapahtumia ei voitu järjestää kokoavasti ja kasvotusten, niin tapahtumat siirtyivät nettiin. Miltei kaikki papille kuuluvat työtehtävät peruttiin ja tilalle luotiin nopealla aikataululla korvaavia toimintamuotoja. Monia jumalanpalveluksia, puheita ja juhlia videoitiin ja järjestettiin etänä YouTuben välityksellä.

Keväällä aloitettiin kasvatustyöntekijän kanssa etänupi Instagramissa. Etänupi kokoontui tiistaisin samaan aikaan kuin aiemminkin.

Instagramissa julkaistiin ”Vanhus Porfyrioksen tarinaa”; lyhyitä videoita, joissa kasvatuksen pappi kertoi pyhittäjäisä Porfyrios Kausokaliivialaisen elämästä Rakkauden haavoittama -teoksen pohjalta.

Yhdessä kasvatustyöntekijän kanssa valmistettiin ONL:lle opetusvideo Kristuksesta etäkristinoppileiriä varten sekä ”Kirkko toimii: kirkon työssä” -kampanjavideo. Lisäksi heti rajoitusten astuessa voimaan, valmisteltiin Tikkurilan toimipisteen kanttorin kanssa etämuskareita, jotka editoitiin ja julkaistiin ONL kautta.

Kasvatuksen pappi aloitti myös uuden yhteydenpitomuodon, jonka tarkoituksena on pitää yhteyttä kaikkiin niihin perheisiin, joiden lapsi on kasvatuksen papin kastama. Yhteydenpito aloitettiin niistä lapsiperheistä, joiden lapset ovat kastetut vuonna 2016.

Koulutus, muuta

Kasvatus järjesti keväällä **kaksi koulutusviikonloppua** edellisenä syksynä **leirinohjaajakurssin aloittaneille** 46 nuorelle. Lo1 -viikonlopun yhteydessä järjestettiin **leirinohjaajien täydennyskoulutus** 18 vuotta täyttäneille ja täyttävillä ohjaajille, johon osallistui 13 henkilöä

Kerhonohtajiksi koulutettiin 16 uutta ohjaajaa.

Leiritoiminnan pappeina ja kanttoreina toimivat kasvatuksen papin ja kanttorin lisäksi muita seurakunnan päätoimisia pappeja ja kanttoreita. Leiripappien ja -kanttorien töiden koordinoinnista vastasivat kasvatuksen pappi ja kanttori.

Kasvatus organisoii **pääsiäisen suklaamunien** tilaamisen Virosta. Suklaamunissa oli pääsiäistervehdyksistä eri kielillä koostuva päällyspaperi. Toteutus ja tilaukset tehtiin yhteistyössä Viron ortodoksisen kirkon kanssa. Koronan takia suklaamunia jaettiin opettajien kautta koulujen uskontotunneilla jaettavaksi.

Toiminnan avainluvut:

Lasten- ja nuortenkerhoja toimi vuoden aikana 24. (lapset 22, nuoret 2) Kerhonohjaajia niissä toimi 62. (lapset 59, nuoret 3)

Lasten pääsiäistä ei järjestetty, pääsiäistäpahtuma toteutettiin videoesityksenä
Lastenleirejä pidettiin vuoden aikana kaksi, joista toinen järjestettiin päiväleirinä Helsingissä. Lastenleireille osallistui yhteensä 35 lasta. Lastenleireillä toimi palkattuna yhteensä 15 nuorta 17 eri tehtävässä. Hiihtoloman lastenleirillä oli mukana myös kolme vapaaehtoista nuorta talkoolaisina.

Kesän lasten toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistui 5 palkattua ohjaajaa
4-vuotiaiden merkkipäiväjuhlien suunnitteluun ja perutun juhlan vuoksi onnittelekorttien tekemiseen osallistui 4 palkattua ohjaajaa

Perhekerhot kokosivat viikoittain keskimäärin 20 henkilöä/kerta.

Perheleirejä pidettiin yksi, joissa ohjaajia oli yhteensä 2

Eskaritapahtumia järjestettiin kevätkaudella 6 ja syyskaudella 2, niissä toimi yhteensä 6 ohjaajaa.

Viidelle kristinoppileirille osallistui 109 nuorta, joka oli 47 % ikäluokasta (koko ikäluokka 235 henkilöä)

Leiriohjaajina nuorisotyössä toimi yhteensä 32 henkilöä.

Nuorten aikuisten toimintaan on osallistunut noin 50 henkilöä. Päiväkahvit saavuttivat 3–15 henkilöä kerrallaan.

Leirikeskuksessa järjestettiin yhteensä vuoden aikana 7 leiriä/tapahtumaa (perheleiri, lastenleiri, kaksi kristinoppileiriä, kaksi monimuotokristinoppileiriin liittyvää viikonloppua, leiriohjaajien peruskoulutusviikonloppu)

Ikonimaalauskerhoja oli 26 ja niissä maalareita oli yhteensä 213

Ikonimaalausopettajia oli 10

Uskonnonopettajien postituslistalla oli 87 opettajaa, joista seurakunta maksoi palkkaa 5 opettajalle.

Taulukko 23 – Kasvatustoimi

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Kasvatustoimi					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	110 860,00	103 441,20	7 418,80	93,3	122 059,59
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-394 171,00	-272 689,51	-121 481,49	69,2	-385 826,64
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-283 311,00	-169 248,31	-114 062,69	59,7	-263 767,05
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-283 311,00	-169 248,31	-114 062,69	59,7	-263 767,05

2.4. Tukitoiminnot

2.4.1. Hallinto

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Seurakunnan hallinnon perustehtävänä on taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, tietohallinnon, sisäisen ja ulkoisen asiakaspalvelun hoitaminen sekä toimintojen kehittäminen ja niiden laillisuudesta huolehtiminen.

Taloushallinto on hoidettu ulkoisena palveluna 1.1.2016 alkaen.

Vuonna 2020 hallinnossa työskentelivät hallintopäällikkö, kaksi taloussihteeriä, kaksi seurakuntasihteeriä ja it-asiantuntija. Toimitilat sijaitsevat osoitteessa Liisankatu 29 A, 1. krs.

Hallintoon kuuluu myös johdon sihteeri, joka työskentelee kirkkoherran suorassa alaisuudessa.

Hallinnon kustannuspaikalle on keskitetty vakituisen henkilöstön ja heidän sijaistensa palkkakulut sekä muita henkilöstökuluja kuten työterveys, työhyvinvointi ja työvälinekuluja.

Tavoitteet vuodelle 2020

Hallinnollisen ja juridisen yhdistymisprosessin valmisteleminen ja läpivienti sekä käytäntöjen yhtenäistäminen.

Toteutunut toiminta

Kolmen seurakunnan taloushallinnon yhdistymisen valmistelemista vuoden 2021 alkuun hoidettiin yhteistyössä Kuopion taloustoimiston kanssa. Prosessia edesauttoi se, että kaikkien kolmen seurakunnan taloutta oli jo hoidettu Kuopion palvelukeskuksessa. Myös tilintarkastajat olivat vuonna 2020 samat.

Palvelukeskuksen talousjärjestelmä aiheutti edelleen haasteita esimiehille budjetin seurannan osalta. Edellisen palveluntarjoajan järjestelmässä oli mahdollista jatkuvaan seurantaan laskurivitasolla, mutta nykyisestä järjestelmästä esimiehet saavat kuukausittaiset raportit toteumasta budjettiin verrattuna, mutta kaikki muu tieto täytyy pyytää erikseen. Tämä hankaloittaa jatkuvaa budjettiseurantaa.

Hallinnon kustannuspaikalla olevasta Tabunoffin rahaston stipendit -budjetista kasvatustoimi jakoi yo-stipendeinä yli 13t€ vuoden 2020 ylioppilaille.

Taulukko 24 – Hallinto

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Hallinto					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	27 000,00	48 139,08	-21 139,08	178,3	206 922,96
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-3 930 148,00	-3 637 899,36	-292 248,64	92,6	-3 666 911,07
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-3 903 148,00	-3 589 760,28	-313 387,72	92,0	-3 459 988,11
TOIMINTATUOTOT (sisäinen)	70 700,00	70 700,00	0,00	100,0	70 700,00
TOIMINTAKULUT (sisäinen)	-20 000,00	-20 000,00	0,00	100,0	-20 000,00
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-3 852 448,00	-3 539 060,28	-313 387,72	91,9	-3 409 288,11

2.4.2. Tiedotus

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Seurakunnan tiedottaja vastaa seurakunnan ulkoisen ja sisäisen tiedotuksen kokonaisuudesta.

Viestinnän työtilat sijaitsevat Liisankatu 29 toimitilojen toisessa kerroksessa kirjaston yhteydessä. Seurakunnan viestinnän tilat käsittävät tiedottajan ja Ortodoksiviestin toimituksen työhuoneet.

Tavoitteet vuodelle 2020

Sisäisen sekä ulkoisen viestinnän kehittäminen. Viestintä tukee kaikkia seurakunnan työmuotoja.

Toteutunut toiminta

Keskeinen kehityshanke on ollut uudistetun hos.fi-sivuston jatkokehitys etenkin papiston ja muun henkilöstön tavoitettavuuden parantamiseksi sekä paikallisuuden turvaamiseksi. Hos.fi-sivuston etusivu-uudistus on toteutunut Helsingin, Hämeenlinnan ja Lahden seurakuntien yhdistyttyä 1.1.2021, ja paikallisten kirkkoyhteisöjen tiedot löytyvät etusivulta.

Sisäisen viestinnän osalta on siirrytty Sharepoint-intrasivustoon, jota on hyödynnetty tehokkaasti henkilöstöviestinnässä. Aiempi henkilöstön uutiskirje on lopetettu tarpeettomana.

Tiedotus on huomioinut viestintäsuunnitelman mukaisesti niin kirkkovuoden kuin seurakunnan kannalta merkittävät juhlapäivät ja tapahtumat sekä luottamuselinten päätökset, joista tiedotettiin niin seurakunnan hos.fi -kotisivuilla kuin seurakunnan sosiaalisen median kanavissa. Oman tiedotuksellisen painopisteensä muodostivat syksyn 2020 seurakunnanvaltuuston vaalit sekä koronapandemiaan liittyvä ulkoinen ja sisäinen viestintä.

Seurakunnan viestintäverkosto on koulutettu päivittämään hos.fi-sivuja. Tiedottaja on jakanut rajatusti hos.fi -sivustolle hallinnointioikeuksia siten, että tiettyjen toimintojen avainhenkilöt voivat päivittää kotisivua oman toimintalinjansa perustietojen osalta.

Viestintäverkoston tavoitteena on toimia tiedotuksen tukena sisällöntuotannossa yhä enenevässä määrin niin hos.fi -kotisivujen että sosiaalisen median kanavien osalta.

Tiedotuksen kustannuspaikalle on sijaistarve 1.10.2020 alkaen aina maaliskuulle 2022. Tiedottajan sijaisuutta on hoitanut 1.10. 2020 alkaen sijainen vuoden 2020 loppuun. Tiedottajan sijaisen siirryttyä muihin tehtäviin, sijaisuutta hoitaa väliaikainen sijainen maaliskuun 2021 loppuun ja kertomusta kirjoittaessa uusi sijainen on valittu hoitamaan tehtävään maaliskuulle 2022.

Oman haasteensa tiedotuksen pitkäjänteiselle hoitamiselle ovat muodostaneet useat vakituisen tiedottajan sijaisuudet, joita ovat hoitaneet eri henkilöt.

Taulukko 25 – Tiedotus

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Tiedotus					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	0,00	0,00			0,00
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-33 490,00	-27 678,07	-5 811,93	82,6	-15 462,45
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-33 490,00	-27 678,07	-5 811,93	82,6	-15 462,45
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-33 490,00	-27 678,07	-5 811,93	82,6	-15 462,45

2.4.3. Ortodoksiviesti

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Yhteistoimintaseurakuntien toiminnasta tiedottaminen ja ortodoksisesta elämästä uutisointi lehden strategian mukaisesti.

Ortodoksiviesti on Helsingin hiippakunnan seitsemän (Helsinki, Hämeenlinna, Tampere, Lappeenranta, Kotka, Hamina, Lahti) seurakunnan yhteinen lehti, jota julkaisee Helsingin ortodoksinen seurakunta. Ortodoksiviesti on uutisoiva, opettava ja hengellinen seurakuntalehti ja julkaisijatahojensa äänenkannattaja. Ydintehtävänsä ohella Ortodoksiviesti palvelee myös sidosryhmäjulkaisuna, ortodoksimaailman ”käyntikorttina”.

Kaksi kokoaikaista, vakituista työntekijää: päätoimittaja ja toimitussihteeri. Lisäksi aineistoja ostettiin ulkopuolisilta alihankkijoilta. Lehden taitto ja painatus oli ulkoistettu. Toimituksella on työhuone Liisankatu 29 A:ssa, 2. kerroksessa seurakunnan kirjaston yhteydessä. Koronaepidemian alettua ja etätyösuositusten myötä toimitus siirtyi etätyöhön vuoden loppuun.

Tavoitteet vuodelle 2020

Tehdä laadukasta ja mielenkiintoista seurakuntalehteä tilanteessa, jossa koko kirkon hallinnon rakenne on suuressa muutoksessa sisältäen uudistuksen uutisoinnin.

Toteutunut toiminta

Vuonna 2020 Ortodoksiviesti ilmestyi 8 kertaa, joista 6 kertaa 56-sivuisena ja 2 kertaa 52-sivuisena painettuna lehtenä. Kahden lehden sivumäärää jouduttiin vähentämään lehden kalenteriosuudesta, koska koronaepidemia vähensi eri seurakuntien tilaisuuksia. Lehti ilmestyi myös sähköisenä näköisversiona Lukusali.fi -palvelussa. Lisäksi lehden juttuja julkaistiin ortodoksiviesti.fi-verkkosivuilla ja jaettiin sosiaalisessa mediassa. Lehti jatkoi jatkuvaa palautteen keräämistä numerokohtaisilla palautekyselyillä Webropol-työkalun avulla. Kirkon hallinnon uudistuksen vuoksi järjestettyjen ylimääräisten seurakuntavaalien vuoksi Ortodoksiviesti toteutti kolmatta kertaa historiansa aikana mittavan, koko levikkialueen seurakunnat kattaneen valtuustovaalien ehdokkaiden esittelyn 7/20 numerossaan marraskuussakuussa 2020.

Henkilökunta muuttui vuoden mittaan niin, että vakituinen päätoimittaja jäi toimivapaalle toukokuussa, jolloin hänen työtään jatkoi vuoden loppuun määräaikainen päätoimittaja.

Julkaisija päätti lopettaa Ortodoksiviestin julkaisutoiminnan vuonna 2021, kun kirkokunnan valtakunnallinen painettu julkaisu alkaa ilmestyä kuitenkin niin, että Ortodoksiviesti ilmestyy 5 kertaa vuonna 2021. Ortodoksiviestin viimeiseksi julkaisuksi on suunniteltu lehteä nro 5/2021.

Taulukko 26 – Ortodoksiviesti

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Ortodoksiviesti					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	148 443,00	143 573,00	4 870,00	96,7	136 153,00
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-211 550,00	-207 361,62	-4 188,38	98,0	-205 376,14
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-63 107,00	-63 788,62	681,62	101,1	-69 223,14
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-63 107,00	-63 788,62	681,62	101,1	-69 223,14

2.4.4. Kiinteistötoimi

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Kiinteistötoimen tehtävänä on hoitaa tehokkaasti seurakunnan kiinteistöhallintoa ja huolehtia kirkkokiinteistöistä, toimintakeskuksista ja muista kiinteistöistä. Muita kuin kirkkollisia kiinteistöjä seurakunnalla on Helsingissä toimisto- ja asuintiloja (Unioninkatu 39, Liisankatu 29 ja Mannerheimintie 8) ja Lopella Kaunisniemen leirikeskus.

Kiinteistötoimeen liittyvät kulut ja tulot ovat keskeisessä osassa toiminta- ja tavoitesuunnitelmassa.

Kiinteistötoimessa työskentelivät kiinteistöpäällikkö, talonmies, seurakuntasalin emäntä, seurakunnan leirikeskuksen leirikeskuksen kaksi kokkia/siivoojaa, leirikeskuksen isäntä ja kiire- ja vuosiloma-apulainen.

Kuten vuonna 2019, on kirkolta vuonna 2020 ostettu lisäresurssina kiinteistöpäällikön palveluita. Kiinteistötoimessa oli vielä vuonna 2017 yksi henkilö lisää, mutta vuoden 2017 lopusta on yksi tehtävä jätetty täyttämättä ja lisäresurssi on hankittu ostopalveluna keskushallinnolta (osa-aikainen, max 30%).

Kiinteistötoimen toimistotilat sijaitsevat osoitteessa Liisankatu 29 ja seurakuntasali osoitteessa Unioninkatu 39. Leirikeskus toimii Lopen Kaunisniemessä.

Toteutunut toiminta

Kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelmat (PTS) valmistuivat 2018. Valmistuneet PTS suunnitelmat mahdollistaa tarkemman budjetin laadinnan ja tulevaisuuden korjaus- ja investointitarpeiden suunnittelun. PTS-suunnitelmien pohjalta tehtiin kymmenen vuoden rullaava budjetti sekä 2020 vuoden korjaus- ja investointisuunnitelmat. Unioninkatu / Liisankatu kattoremontit siirrettiin vuodelle 2022 koronaepidemian takia, Uspenskin sähköpaneeraus siirrettiin, koska kaikki tarjoukset ylittivät hankkeeseen budjetoidut varat. Kaikki muut korjaus- ja investointihakkeet toteutuivat ja pysyivät budjettirameissa.

Vuoden 2020 korjaus- ja investointihankkeita olivat:

- Uspenskin ikonostaasin konservointi jatkui (valmistuu 2024)
- Pyhän Kolminaisuuden kirkon rakennushistoriallinen selvitys valmistui
- Klaukkalan kirkon ja piharakennuksen kattojen kunnostuksen 2. vaihe valmistui
- Kaunisniemen käyttö-/jätevesijärjestelmät liitettiin Lopen kunnan talousvesijärjestelmään. Kaunisniemeen asennettiin maalämpöjärjestelmä, joka lämmittää leirikeskuksen rakennukset.
- Kuulovammaisten palveluiden parantamiseksi hankittiin Vantaan ja Porvoon kirkkoihin induktiosilmukat ja äänentoistolaitteet

Erityistä vuonna 2020

Valtuusto päätti 20.12.2019 palauttaa Unioninkatu 39 kiinteistön tulevaisuutta koskevan asian neuvostolle toimenpiteisiin ryhtymistä varten perusteellisen selvityksen tekemiseksi, jossa eri vaihtoehdot käydään perusteellisesti läpi. Selvityksen tuli valmistua vuoden 2020 loppuun mennessä valtuustolle esittelyä varten. Neuvosto oli edennyt toimijan valintaan selvityksen tekemiseksi 30.9.-1.10.2020 sähköpostikokouksessaan kiinteistölautakuntaa kuultuaan. Kiinteistöselvitys valmistui viikolla 3 vuonna 2021 ja kiinteistölautakunta päätti 28.1.2021 kokouksessaan valmistaa asiasta lausunnon seurakunnan neuvostolle. Lausunto valmistuu neuvoston huhtikuun 2021 kokoukseen.

Kiinteistötoimessa haettiin lisäbudjetteja seuraavasti:

Koronan aiheuttaman poikkeustilan takia liiketilojen yrittäjille myönnettiin vuokrahyvityksiä Mannerheimintien ja Unioninkadun/Liisankadun kiinteistöissä. Haettu lisäbudjetti näiden kattamiseksi oli Mannerheimintien osalta 62.000 euroa ja Unioninkatu/Liisankatu osalta 38.000 euroa.

Vuonna 2019 joulukuun valtuuston kokouksessa päättämään Unioninkadun kiinteistöselvitykseen ei ollut varauduttu vuoden 2020 hyväksytyssä budjetissa. Tähän haettiin 50.000 euron lisäbudjettia.

Haetut lisäbudjetit hyväksyttiin valtuuston kokouksissa 14.5.2020 ja 12.11.2020.

Kaunisniemen kustannuspaikalle kirjattiin kiinteistövero oikaisun palveluntarjoajan palkkiokulut vähennettynä noin 1.400 € kiinteistöveropalautuksia vuosilta 2014-2020.

Taulukko 27 – Kaunisniemen leirialue

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Kaunisniemen leirialue					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	3 500,00	15 203,97	-11 703,97	434,4	13 106,96
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-214 466,00	-157 430,45	-57 035,55	73,4	-234 374,53
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-210 966,00	-142 226,48	-68 739,52	67,4	-221 267,57
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-210 966,00	-142 226,48	-68 739,52	121,40	-221 267,57

Taulukko 28 – Unioninkatu 39–Liisankatu 29

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Unioninkatu 39-Liisankatu 29					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	974 318,00	973 153,23	1 164,77	99,9	1 011 200,37
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-1 063 514,00	-648 903,78	-414 610,22	61,0	-891 899,61
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-89 196,00	324 249,45	-413 445,45	-363,5	119 300,76
TOIMINTAKULUT (sisäinen)	-35 350,00	-35 350,00		100,0	-35 350,00
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-124 546,00	288 899,45	-413 445,45	-232,0	83 950,76

Taulukko 29 – Seurakuntasali

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Seurakuntasali					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	1 500,00	300,00	1 200,00	20,0	1 450,00
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-14 644,00	-4 504,79	-10 139,21	30,8	-8 568,01
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-13 144,00	-4 204,79	-8 939,21	32,0	-7 118,01
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-13 144,00	-4 204,79	-8 939,21	32,0	-7 118,01

Taulukko 30 – Mannerheimintie 8

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Mannerheimintie 8					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	1 850 851,00	1 828 064,32	22 786,68	98,8	1 875 928,13
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-437 800,00	-444 609,42	6 809,42	101,6	-411 957,91
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	1 413 051,00	1 383 454,90	29 596,10	97,9	1 463 970,22
TOIMINTAKULUT (sisäinen)	-35 350,00	-35 350,00	0,00	100,0	-35 350,00
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 377 701,00	1 348 104,90	29 596,10	97,9	1 428 620,22

Taulukko 31 – Kiinteistötoimi

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
KIINTEISTÖTOIMI					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	2 830 169,00	2 816 721,52	13 447,48	99,5	2 901 685,46
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-1 730 424,00	-1 255 448,44	-474 975,56	72,6	-1 546 800,06
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	1 099 745,00	1 561 273,08	-461 528,08	142,0	1 354 885,40
TOIMINTAKULUT (sisäinen)	-70 700,00	-70 700,00	0,00	100,0	-70 700,00
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	1 029 045,00	1 490 573,08	-461 528,08	144,9	1 284 185,40

2.4.5. Hautaustoimi

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Helsingin Ortodoksinen hautausmaa toimii pääasiassa Uudenmaan alueen ortodoksien viimeisenä lepopaikkana. Hautausmaan alueeseen kuuluu myös profeetta Elialle pyhitetty kirkko sekä kappeli.

Hautausmaan kirkko ja kappeli palvelevat seurakuntalaisia hautauksien ja muistojumalanpalveluksien toimittamispaikkoina.

Hautausmaan alueen perustehtäviin kuuluu hautojen ja uurnien kaivuut ja peitot sekä koko hautausmaan kunnossapito. Kesäisin tehtäviin kuuluvat hautojen hoidot ja talvisin lumityöt sekä kaluston korjaukset.

Hautausmaan pinta ala on noin 4,5 hehtaaria. Alueella on työntekijöiden sosiaalitulat sekä korjaustalli ja vahtimestarin asunto.

Hautausmaalla työskentelee esimiehenä vastaava vahtimestari, kaksi haudankaivajaa, puutarhuri sekä kesäisin puutarhurin apuna kausityöntekijöitä. Uspenskin katedraalin vahtimestarit avustavat viikonloppuisin työvuorojensa puitteissa hautausmaan hautauksissa.

Tavoitteet vuodelle 2020

Toiminnan tehokas ja sujuva ylläpito.

Toteutunut toiminta

Haudankaivajien pääasiallinen tehtävä on kaivaa ja peittää haudat ja uurnat. Puutarhurin tehtävänä on hoitaa hautausmaan viherhoito ja pitää hautausmaan yleisilme siistinä. Vastaava vahtimestari toimii hautausmaan työntekijöiden esimiehenä ja vastaa hautaus-toimen toteutuksesta ja hautausmaan toiminnasta esimiehelle ja kirkkoherralle.

Hautaustoimi toteutetaan seurakunnassa vahvasti yhteistyössä seurakunnan asiakaspalvelun ja seurakuntasuhteiden kanssa, jotka hoitivat hautausvaraukset ja laskutukset. Vuonna 2020 hautauksia/uurnan laskuja oli hautausmaalla 155 kpl sekä kesähoitoja 828 kpl.

Hautausmaan kustannuspaikalle kirjattiin kiinteistövero oikaisun palveluntarjoajan palkkiokulut vähennettynä lähes 500 € kiinteistöveropalautuksia vuosilta 2014-2020.

Taulukko 32 – Hautausmaa

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Hautausmaa					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	177 950,00	182 927,99	-4 977,99	102,8	172 965,46
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-257 240,00	-216 967,37	-40 272,63	84,3	-204 854,32
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-79 290,00	-34 039,38	-45 250,62	42,9	-31 888,86
TOIMINTATUOTOT (sisäinen)	20 000,00	20 000,00	0,00	100,0	20 000,00
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-59 290,00	-14 039,38	-45 250,62	23,7	-11 888,86

2.4.6. Kirjasto ja arkisto

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Seurakunnan kirjaston toiminta on osa ortodoksisen kirkon sivistävää, kasvatuksellista ja sielunhoidollista työtä, jonka tarkoitus on vaalia ortodoksista kulttuuriperintöä, edistää ortodoksisen kirjallisuuden lukuharrastusta sekä tukea seurakunnan koulutus- ja kasvatustyötä.

Tasa-arvon periaatteiden mukaisesti kirjasto tarjoaa kaikille mahdollisuuden lukea valikoitua erikoiskirjallisuutta, osallistua kiinnostaviin kirjallisuustapahtumiin ja kohdata muita ihmisiä sekä työskennellä viihtyisissä tiloissa.

Arkisto palvelee seurakunnan asiakirjahallintaa sekä ortodoksista ja historiallista tutkimusta lain edellyttämällä tavalla.

Kirjastossa työskenteli yksi kokoaikainen kirjaston- ja arkistonhoitaja, joka toimii myös seurakunnan tietosuojavastaavana.

Kirjasto sijaitsee Liisankatu 29 2. kerroksessa, ja arkisto Unioninkatu 39 kellarissa.

Tavoitteet vuodelle 2020

Toiminnan tavoitteena on tietoturvallisen tiedonhallinnan ylläpitäminen ja kehittäminen sekä asiakirjahallinnan prosessien päivittäminen vastamaan muuttuvaan tiedonhallinnan lainsäädäntöön. Arkistonmuodostussuunnitelman päivittäminen tietosuoja- ja tiedonhallintalain mukaiseksi, kirjallisten ohjeiden laatiminen ja henkilöstön perehdyttäminen niihin.

Toteutunut toiminta

Poikkeusoloista huolimatta kirjasto on toiminut vuonna 2020 lähes normaalisti ja pystynyt joustavasti tarjoamaan asiakkaille asiantuntevaa informaatiopalvelua ja ylipäänsä mahdollisuutta lukukokemuksiin ja yhteyteen seurakuntaan, joita koronapandemian aikana ei muualta saatu.

Uutena palveluna kirjasto on tarjonnut lukiolaisille perinteisten uskonto-oppikirjojen lisäksi mm. matematiikan, äidinkielen ja kirjallisuuden, vieraiden kielten ja yhteiskuntaopin oppikirjojen lainaamista. Kirjat hankittiin diakoniatyölle valtion myöntämällä avustuksella, jolla haluttiin tukea nuorten tasavertaisia oppimismahdollisuuksia.

Kirjaston kokoelmia on rikastettu n.150 profiiliin kuuluvalla ajankohtaisella teoksella, joita on luetteloitu kirjastontietojärjestelmään. Kokoelma on seulottu asiallisilla poistoilla ja varastoidun aineiston läpikäynnillä. Useat huonokuntoiset niteet on kunnostettu lainauskuntoon.

Kirjastoa on kehitetty jatkuvasti seurakuntalaisten ja henkilöstön avoimeksi tilaksi kohtaamisiin, työskentelyyn, kokouksiin ym. tapahtumiin.

Kirjaston historiallisen aineiston osittaisesta luovuttamisesta on neuvoteltu Slaavilaisen kirjaston ja teknistä suorittamista on valmisteltu.

Seurakunnan asiakirjahallinnan kehittäminen vastaamaan Uuden tietohallinnan lain vaatimukseen on aloitettu. Kilpailutuksen perusteella on valikoitunut palvelutarjoaja, joka on rakentanut seurakunnan tarpeisiin sopivan tietoturval lisen tiedonhallintamallin. Myös tiedonhallinnan kokonaisarkkitehtuurin yhdenmukaistaminen ja resursointi koko kirkon tasolla on kartoitettu seurakunnan osalta.

Seurakunnan henkilötietojen tietosuojan kehittäminen uusien lainsäädännön päivitysten mukaiseksi on jatkunut.

Seulomaton arkistoaineisto on järjestetty ajan tasalla.

Poikkeamat suunnitelmaan

Koronapandemian takia asetettujen rajoitusten vuoksi yleisö tapahtumia ei voitu järjestää. Muutkin kirjaston tiloissa tapahtuvat kokoontumiset ovat olleet tauolla tai osallistujien määrästä supistetussa muodossa.

Taulukko 33 – Kirjasto

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
Kirjasto					
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-5 592,00	-3 461,95	-2 130,05	61,9	-8 984,82
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-5 592,00	-3 461,95	-2 130,05	61,9	-8 984,82
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-5 592,00	-3 461,95	-2 130,05	61,9	-8 984,82

2.4.7. Vapaaehtoistoiminta

Perustehtävä, henkilöstö ja tilat

Vapaaehtoistoiminnan koordinoim in tavoitteena on tukea ja ohjata seurakunnan vapaaehtoistoimintaa ja seurakunnassa toimivia vapaaehtoisia sekä kehittää yleisellä tasolla seurakunnan vapaaehtoistoimintaa. Toimintaa koordinoi ja ohjaa seurakunnassa kokoaikainen vapaaehtoistoiminnan koordinaattori. Koordinaattorin työpiste sijaitsee osoitteessa Liisankatu 29 A.

Auttavan puhelimen toimitila on diakoniatöiden tilojen yhteydessä osoitteessa Liisankatu 29 A. Auttavalla puhelimella on käytössään yksi päivystys huone sekä keittiö- ja wc-tilat. Suurin osa päivystäjistä toimii kotona seurakunnan tarjoaman päivystyspuhelimen kautta.

Tavoitteet vuodelle 2020

Vapaaehtoisille tarjotaan erilaisia tukipalveluita. Tukipalveluiden tavoitteena on vahvistaa vapaaehtoisten jaksamista ja motivaatiota tehtävässään. Tukipalvelut sisältävät eri vapaaehtoistehtävissä vaadittavan osaamisen varmistamisen ja kehittämisen, jaksamisen tukemiseen tähtäävät toimet sekä yhteisöllisyyttä tukevat palvelut. Vuoden aikana vapaaehtoisille tarjotaan erilaisia koulutuksia. Syksyisin toteutetaan kaikille vapaaehtoisille ja yhteistyöverkostolle suunnattu vapaaehtoistoiminnan verkostotapahtuma. Verkostotapahtuma kokoa yhteen myös muita vapaaehtois sektorilla olevia toimijoita kolmannelta sektorilta- ja evankelisluterilaisen seurakunnan puolelta. Seurakuntaudistuksen tuomien uusien haasteiden sekä alueellisesti laajentuvan seurakunnan vapaaehtoisten tavoittamiseksi kehitetään uusia verkkopohjaisia digitaalisia palveluita.

Toteutunut toiminta

(Koronapandemialla merkittävä vaikutus toiminnan toteutukseen)

Vapaaehtoistoimintaa toteutettiin vapaaehtoistoiminnan ohjausmallin mukaisesti. Alueellisen vapaaehtoistoiminnan tukena on 13 jäseninen vastuuvapaaehtoisverkosto.

Koronapandemialla oli merkittävä vaikutus seurakunnan vapaaehtoistoimintaan. Maaliskuussa hiippakuntaan perustetun koronatyöryhmän ohjeistusten mukaan suurin osa vapaaehtoisten toiminnasta pysäytettiin. Kirkkojen sulkeutumisen vuoksi myös vapaaehtoisten tehtäväkenttä supistui merkittäväällä tavalla. Vapaaehtoisille ehdittiin tarjota alkuvuonna ennen rajoitusten voimaantuloa kerran yhteinen vertaistuki-ilta, illan vetäjänä toimi geronomiopiskelija Tanja Rönkä.

Vapaaehtoistoimintaan kohdistuvien rajoitusten taustalla oli myös seurakunnan huoli ja vastuu seurakunnan varsin iäkkäistä vapaaehtoisista, joista moni kuului itse riskiryhmään. Koska seurakunnalla on juridisesti vastuu vapaaehtoisten työturvallisuudesta, katsottiin vapaaehtoisia suojaavat, tiukat turvatoimet erityisen tarpeellisiksi.

Rajoitukset merkitsivät myös kaiken kokoavan toiminnan rajoittamista, mistä syystä vapaaehtoisten ylläpitämä kerho-yms. toiminta seurakunnassa suljettiin pandemian ajaksi. Seurakunnan vanhusten tueksi suunnattu lähimmäispalvelun vapaaehtoistoiminta jouduttiin kokonaan sulkemaan keväällä Suomen hallituksen antamien, vanhusväestöä turvaavien, rajoitusten myötä. Lähimmäispalvelun vapaaehtoiset saivat ohjeistuksen olla mahdollisuuksien mukaan yhteydessä omiin asiakkaisiinsa puhelimen, kirjeiden tai muiden etäyhteyksien välityksellä. Kesän lopulla ja alkusyksyllä annettiin jälleen lupa lähimmäispalvelun tapaamisiin ulkotiloissa ja mahdollistettiin koordinaattorin ohjauksessa kirkkokahvitusten toteutus vapaaehtoisille. Rajoituksia jouduttiin kuitenkin jälleen tiukentamaan talvella pahentuneen pandemiatilanteen vuoksi. Koordinaattori ohjeisti vapaaehtoisia turvatoimissa ja infosi heitä kulloinkin vallitsevasta tilanteesta.

Pandemia vaikutti myös vahtimestareille ja vapaaehtoisille suunnattuihin siivouskoulutuksiin, joita oli tarkoitus toteuttaa kaksi. Molemmat koulutukset siirrettiin myöhemmäksi. Samoin Auttavan puhelimen uusien päivystäjien rekrytointi ja vapaaehtoisille suunnattu Mielenterveyden ensiapu 1-koulutus siirtyi pandemian jälkeiseen aikaan.

Vapaaehtoisia yhteen kokoavat tilaisuudet, kuten syksyllä toteutettava vapaaehtoisverkostopäivä ja yhteinen joulujuhla peruttiin annettujen turvaohjeistusten mukaisesti. Lisäksi vapaaehtoisille suunnatut virkistystapahtumat jouduttiin siirtämään myöhemmäksi.

Digitoiminnan kehittämisen osalta toiminta toteutui suunnitellusti. Vuoden lopulla valmistui vapaaehtoistoiminnan ja kasvatustoimen tueksi tilattu verkkokoulutus pohja. Koulutus pohjan rakentamisen yhteistyökumppaniksi valikoitui kilpailutuksen jälkeen Mediamaisterit. Verkkopohjaan luodaan erilaisia ja eri ryhmille suunnattuja digitaalisia koulutuksia ja tukimateriaalia. Vapaaehtoistoiminnan tueksi tehdyt videokoulutukset siirrettiin vuoden lopulla vuonna 2021 avattavaan koulutus pohjaan.

Auttava puhelin

Kevään rajoitukset herättivät huolta ja ahdistusta seurakuntalaisten keskuudessa ja yleisesti yhteiskunnassa. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori seurasi seurakunnan auttavan puhelimen toimintaa tehostetusti keväällä ja valmisteli päivystäjiä kohtaamaan mahdollisesti ilmenevää, pandemian aiheuttamaa ahdistusta. Auttavan puhelimen toiminta oli ainoa koko pandemia-ajan aktiivisessa toiminnassa oleva vapaaehtoistyö. Auttavan

puhelimien vapaaehtoisille tarjottiin tueksi työnohjausta. Työnohjaus toteutettiin etänä Teams-sovelluksen kautta.

Soittoja puhelimeen kirjattiin vuoden aikana yhteensä 867 kpl. Soittajissa on miehiä ja naisia yhtä paljon. Toistuvasti soittavien osuus on kakista tulleista puheluista edelleen varsin korkea, 68 %. Koronapuheluita alettiin kirjata maaliskuulta alkaen. Niitä raportoitettiin 55 kpl. Koronaan liittyvät puhelut painoutuivat kevätkauteen.

Verkostotyö

Seurakunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaattori osallistui Metropolian Myllypuron kampuksen kehittämiseksi perustetun ydinryhmän työskentelyyn etäyhteyksien kautta. Ydinryhmä on vapaamuotoinen tutustumisen ja yhteistyön ideoinnin foorumi, ja siihen kuuluu jäseniä kampuksen lähialueilta: Metropolian Myllypuron kampukselta, opiskelijakunta Metkasta, Herttoniemen seurakunnasta, Mikaelin seurakunnasta ja Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta.

Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori esitteli seurakunnan vapaaehtoistoimintaa sekä puhui vapaaehtoisten roolista ja jaksamisen tukemisesta Helsingin seudun erilaiset oppijat ry:n (HERO) järjestämässä avoimissa vapaaehtoistoiminnan koulutustilaisuuksissa kaksi kertaa vuoden aikana. Koulutukset järjestettiin etänä Zoom-sovelluksen kautta. Koordinaattori osallistui lisäksi etänä järjestettäviin Helsingin ja valtakunnallisen Valikko-yhteistyöverkoston kokouksiin ja verkoston järjestämiin seminaareihin.

Taulukko 34 – Vapaaehtoistoiminta

	Budj+muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama summa	Käyttö- %	Ed. tp. 2019
Vapaaehtoistoiminta					
TOIMINTATUOTOT (ulkoinen)	0,00	0	0,00	0,0	5 016,41
TOIMINTAKULUT (ulkoinen)	-38 900,00	-13 564,56	-25 335,44	34,9	-18 957,88
TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-38 900,00	-13 564,56	-25 335,44	34,9	-13 941,47
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-38 900,00	-13 564,56	-25 335,44	34,9	-13 941,47

2.5. Yhteenveto

2.5.1. Seurakuntatasoinen toteumavertailu

Seurakunnan verotuloja sisältämättömät toimintatuotot olivat vuonna 2020 n. 3,6 M€ ja ne olivat suuruudeltaan talousarvion mukaiset. Vuokratuotot olivat 2,8 M€ ja korjattuun talousarvioon verrattuna ne olivat n. 34 t€ matalammat. Vuokratuotot muodostivat suurimman osan toimintatuotoista. Seurakuntatyön maksut, hautaustoimen maksut ja muut maksut tai korvaukset alittuivat lähes 90 t€ talousarviosta.

Toimintakulut olivat n. 6,6 M€, ja ne alittivat talousarvion n. 1,3 M€. Seurakuntakokonaisuuden toimintakate (toimintatuotot vähennettyinä toimintakuluilla) oli 3 M€ tappiollinen, mikä on n. 1,3 M€ talousarviota parempi. Toimintatuotoilla katettiin 54,5 % toimintakuluista. Muut toimintakulut olivat lähes 43 t€ edellisvuotta suuremmat seuraavista syistä: verottaja nosti verotusta 6,26%:sta 8,43%:iin ja verot näin ollen nousivat noin 40t €. Ennakkoveropäätöksessä oli tietona vielä ollut 6,26%, joten korotusta ei oltu huomioitu talousarviossa. Lisäksi vanhoja myyntisaamisia alaskirjattiin kirjanpidosta luottotappioihin.

Verotulot olivat yli 6 M€, mikä oli noin 200 t€ talousarviota enemmän. Keskusrahastomaksut olivat noin 1,43 M€, mikä oli korjatun talousarvion mukainen, mutta alkuperäistä talousarviota yli 92 t€ korkeampi.

Vuosikatteeksi muodostui n. 1,56 M€, mikä on n. 1,53 M€ talousarviota enemmän. Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot olivat 327 t€. Tilikauden tulos oli noin 1,23 M€ ylijäämäinen, mikä oli noin 1,56 M€ talousarviota enemmän. Seurakunnan käyttötulot olivat yhteensä n. 9,62 M€. Lisäbudjetteja hyväksyttiin vuonna 2020 kiinteistöjen vuokrahyvitysten, Uspenskin myyntitulojen pienenemisen sekä keskusrahastomaksujen nousun takia.

Toteutunut ylijäämä oli talousarviota suurempi, pääosin poikkeustilan tuomien muutosten takia toimintaan, jolloin palvelujen ostot sekä muut hankinnat alittuivat huomattavasti talousarvioon verraten. Lisäksi seurakunta sai testamenttilahjoituksen sekä kiinteistöveropalautuksia vuosilta 2014-2020 ja verotulot ylittivät talousarvion poikkeustilasta huolimatta.

Taulukko 35 – Tuloslaskelma, lyhyt

TULOSLASKELMA	Budj+muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama summa	Käyttö %	Ed.tp 2019
Maksutuotot	670 643,00	580 961,79	89 681,21	86,6	661 817,47
Vuokratuotot	2 851 036,00	2 816 671,58	34 364,42	98,8	2 902 843,31
Kolehdit ja muut keräystuotot	35 500,00	8 593,15	26 906,85	24,2	36 249,34
Tuet ja avustukset	42 310,00	194 505,22	-152 195,22	459,7	251 984,99
TOIMINTATUOTOT	3 599 489,00	3 600 731,74	-1 242,74	100,0	3 852 895,11
Henkilöstökulut	-3 624 849,00	-3 420 146,47	-204 702,53	94,4	-3 384 946,06
Palvelujen ostot	-2 667 598,00	-1 924 292,34	-743 305,66	72,1	-2 213 630,00
Vuokrat	-87 878,00	-86 853,82	-1 024,18	98,8	-85 938,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 053 070,00	-652 145,44	-400 924,56	61,9	-851 508,08
Annetut avustukset	-132 180,00	-130 541,92	-1 638,08	98,8	-120 954,99
Muut toimintakulut	-350 000,00	-392 857,72	42 857,72	112,2	-496 117,46
TOIMINTAKULUT	-7 915 575,00	-6 606 837,71	-1 308 737,29	83,5	-7 153 095,42
TOIMINTAKATE	-4 316 086,00	-3 006 105,97	-1 309 980,03	69,6	-3 300 200,31
VEROTULOT	5 800 000,00	6 017 427,98	-217 427,98	103,7	6 011 820,99
KESKUSRAHASTOMAKSUT	-1 432 778,00	-1 432 778,00	0,00	100,0	-1 381 624,00
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	250,00	3 413,21	-3 163,21	1365,3	1 834,12
Korkokulut	-27 000,00	-23 386,84	-3 613,16	86,6	-25 419,06
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-26 750,00	-19 973,63	-6 776,37	74,7	-23 584,94
VUOSIKATE	24 386,00	1 558 570,38	-1 534 184,38	6391,3	1 306 411,74
Suunnitelman mukaiset poistot	-355 970,00	-326 569,62	-29 400,38	91,7	-345 840,83
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-355 970,00	-326 569,62	-29 400,38	91,7	-345 840,83
TILIKAUDEN TULOS	-331 584,00	1 232 000,76	-1 563 584,76	-371,55	960 570,91
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-331 584,00	1 232 000,76	-1 563 584,76	-371,55	960 570,91

Palvelujen ostot sisältävät muun muassa rakennusten korjauksia, it-palveluita, kiinteistönhuoltoa, vakuutusmaksuja, asiantuntijapalveluita sekä työterveyshuollon kuluja.

Aineet, tavarat ja tarvikkeet sisältävät muun muassa kalustohankintoja, kaukolämpö- ja sähkökuluja, jumalanpalvelustarvikkeita, kukkia ja kaunistusvaroja, materiaalihankintoja sekä elintarvikekustannuksia.

2.5.2. Investointien toteumavertailu

Uspenskin katedraaliin oli investointien osalta budjetoitu 270 t€, josta ikonostaasin konservoinnin osuus oli 174 t€. Kirkon kiiltokultausavustusta maksettiin vuonna 2020 noin 13 t€. Uspenskin tukimuurin korjaushankkeeseen saatiin myös kirkon avustusta noin 13 t€.

Pyhän Kolminaisuuden kirkon investointeihin oli budjetoitu 30 t€ kirkon vintin asbestisaneeraukseen. AVI hyväksyi kevyemmän työtavan, jolla projekti saatiin toteutettua edullisemmin noin 20 t€:lla.

Hangon kirkolle oli varattu 6 t€ sähkösaneerauksen hankesuunnitelmaa varten.

Vantaan toimintakeskukseen ja Espoon kirkolle oli molempiin budjetoitu 17t€ esteettömyyden parantamiseksi.

Kaunisniemen leirikeskukseen oli budjetoitu 278 t€ investoinneille, ne sisälsivät rantasaunan liittämisen jätevesijärjestelmään, jätevesijärjestelmän kunnostuksen 235 t€ ja leikkikentän rakentamisen. Jätevesijärjestelmän kunnostus budjetoitiin jätevesipuhdistamon uusimiseen. Selvityksessä kävi kuitenkin ilmi, että seurakunnalla oli mahdollisuus liittää jätevesi Lopen kunnan jätevesijärjestelmään, joka osoittautui huomattavasti edullisemmaksi 167t€.

Liisankatu 29 kiinteistöpuoleen oli budjetoitu katon kunnostukseen ja kupolin kultaukseen 375 t€. Unoininkatu 39 puolelle oli varattu 400 t€ katon kunnostukseen. Molemmat projektit päätettiin siirtää Covid-19 poikkeustilan takia, kun piti haettujen lisäbudjettien vastapainoksi löytää säästökohteita. Pieniä paikkakorjauksia jouduttiin kuitenkin Unioninkadun puolella tekemään.

Mannerheimintie 8 kustannuspaikalle oli budjetoitu 50 t€ patteriverkoston tasapainottamiseen. Projekti pystyttiin kuitenkin toteuttamaan arvioitua pienempimuotoisena ja kulut katettiin käyttötaloudesta.

Taulukko 36 – Investointilaskelma

	Budj+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-	Ed. tp.
	2020	2020	summa	%	2019
INVESTOINTILASKELMA					
Investointimenot					
Henkilöstömenot					
Rakenuttaminen	-358 000	-262 595	-95 405	0	0
Peruskorjaukset	-1 151 000	-229 032	-921 968	20	-570 849
Muut investointimenot	-34 000	-33 381	-619	98	-33 274
Investointimenot yhteensä	-1 543 000	-525 008	-1 017 992	34	-604 123
Investointitulot					
Pysyvien vastaavien myyntitulot		0	0		0
Rahoitusosuudet investointimenoihin		26 260	26 260		104 700
Rahastolla katettu		33 381	33 381		86 524
Investointitulot yhteensä		59 641	59 641		191 224
Nettomeno	-1 543 000	-465 367	-1 077 633	30	-412 899

Taulukko 37 – Investointilaskelma erittely

	Budj+muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama summa	Käyttö- %	Ed. tp. 2019
INVESTOINTILASKELMA					
Uspenskin katedraali, ikonostaasi	-174 000	-168 836	-5 164	97	-172 643
Uspenskin katedraali, lavahissi	0	0	0	0	-19 652
Pyhän kolminaisuuden kirkko					-331 653
Itä-Helsingin toimintakeskus			0	0	-16 346
Kaunisniemi		800	-800	0	-800
Pyhän Elian kirkot			0	0	-16 928
Mannerheimintie 8	-50 000	0			-46 101
Kaunisniemen jätevesiviemäröinti	-260 000	-166 682	-93 318	64	
Pyhän kolminaisuuden kirkko, vintti	-30 000	-19 718	-10 282	66	
Hanko sähkösaneraus	-6 000	-6 231	231	104	
Vantaan kirkko induktiosilmukka	-17 000	-16 966	-34	100	
Espoon kirkko induktiosilmukka	-17 000	-16 415	-585	97	
Kaunisniemi leikkikenttä	-18 000	-17 013	-987	95	
Unioninkatu 39 - Liisankatu 29, linjasaneeraus	-100 000	-4 204	-95 796	4	
Unioninkatu 39 - Liisankatu 29 katon maalaus ja tornin	-350 000	0	-350 000	0	
Unioninkatu 39 - Liisankatu 29 kupolin kultaus	-25 000	0	-25 000	0	
Unioninkatu 39 - Liisankatu 29, kattoremontti ja maalaus	-400 000	-17 023	-382 977	4	
Uspenskin katedraali, myyntipiste	-80 000	-79 700	-300	100	
Uspenskin katedraali, tukimuuri	-16 000	-13 020	-2 980	81	
Investointimenot yhteensä	-1 543 000	-525 008	-1 017 992	34	-604 123
Investointitulot					
Pysyvien vastaavien myyntitulot		0	0		0
Rahoitusosuudet investointimenoihin		26 260	26 260		104 700
Rahastolla katettu		33 381	33 381		86 524
Investointitulot yhteensä		59 641	59 641		191 224
Nettomeno	-1 543 000	-465 367	-1 077 633	30	-412 899

2.6. Seurakunnanneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Seurakunnanneuvosto esittää, että tilikauden tulos 1 232 000,76 € jätetään yli/alijäämätilille.

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

Taulukko 38 – Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
TULOSLASKELMA		
Seurakuntatyön maksut	66 510,85	101 484,60
Hautaustoimen maksut	182 655,50	173 670,46
Muut maksut ja korvaukset	331 795,44	386 662,41
Maksutuotot yhteensä.edell	580 961,79	661 817,47
Vuokratuotot	2 816 671,58	2 902 843,31
Kolehdit ja muut keräystuotot	8 593,15	36 249,34
Tuet ja avustukset	194 505,22	251 984,99
TOIMINTATUOTOT	3 600 731,74	3 852 895,11
Palkat ja palkkiot	-2 951 168,43	-2 880 587,86
Henkilösivukulut	-468 978,04	-504 358,20
Henkilöstökulut	-3 420 146,47	-3 384 946,06
Palvelujen ostot	-1 924 292,34	-2 213 630,00
Vuokrat	-86 853,82	-85 938,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-652 145,44	-851 508,08
Annetut avustukset	-130 541,92	-120 954,99
Muut toimintakulut	-392 857,72	-496 117,46
TOIMINTAKULUT	-6 606 837,71	-7 153 095,42
TOIMINTAKATE	-3 006 105,97	-3 300 200,31
VEROTULOT	6 017 427,98	6 011 820,99
KESKUSRAHASTOMAKSUT	-1 432 778,00	-1 381 624,00
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	3 413,21	1 834,12
Korkokulut	-23 386,84	-25 419,06
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-19 973,63	-23 584,94
VUOSIKATE	1 558 570,38	1 306 411,74
Suunnitelman mukaiset poistot	-326 569,62	-345 840,83
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-326 569,62	-345 840,83
TILIKAUDEN TULOS	1 232 000,76	960 570,91
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 232 000,76	960 570,91

Taulukko 39 – Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista %	55	54	52	49	50
Vuosikatteen osuus poistoista %	477	378	336	121	151
Jäsenmäärä	19514	19691	19839	19913	19929
Vuosikate € / jäsen	80	66	51	39	50

3.2. Rahoituslaskelma

Taulukko 40 - Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2020	2019
Tulorahoitus		
Vuosikate	1 558 570,38	1 306 411,74
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Tulorahoitus	1 558 570,38	1 306 411,74
Investoinnit		
Investointimenot	-491 626,94	-517 599,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26 260,00	104 699,98
Pysyvien vastaavien myyntitulot	0,00	0,00
Investoinnit	-465 366,94	-412 899,02
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 093 203,44	893 512,72
Rahoitustoiminnan kassavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-200 004,00	-200 004,00
<i>Lainakannan muutokset</i>	<i>-200 004,00</i>	<i>-200 004,00</i>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-91 294,50	-98 023,93
Vaihto-omaisuuden muutos	-4 910,26	-39 265,40
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-14 904,69	14 904,69
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-597,03	61 202,98
Korottomien pitkä/lyhytaik. velkojen muutokset	49 994,53	91 404,68
Muut muutokset		
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	<i>-61 711,95</i>	<i>30 223,02</i>
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-261 715,95	-169 780,98
Rahavarojen muutos	831 487,49	723 731,74
Kassavarat 31.12.	4 833 840,93	4 002 353,44
Kassavarat 1.1.	4 002 353,44	3 278 621,70
Kassavarojen muutos (tarkiste)	831 487,49	723 731,74

Kaunisniemen leirikeskukseen rakentamiseen otettiin vuonna 2016 lainaa (2 M€), lainaa lyhennettiin tilivuonna 2020 noin 200t€.

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset sisältävät Tabunoffin rahaston 13 350€ ylioppilas stipendeihin. Lahjoitukset diakoniatyöhön 33 381€ esteettömyyden parantamiseksi.

Taulukko 41 – Rahoituslaskelman tunnusluvut

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Investointien tulorahoitus %	312,5	261,6	376,0	197,5	28,8
Rahavarojen riittävyys pv	201	156	136,9	88	56
Lainanhoitokate	7,1	5,9	4,2	2,0	3,5

3.3. Tase

Taulukko 42 – Tase, vastaavaa

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Muut pitkävaikutteiset menot	4 800,00	7 200,00
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	4 800,00	7 200,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	135 429,83	135 429,83
Hautausmaat	168,19	168,19
Rakennukset	13 175 565,99	13 473 969,23
Kiinteät rakenteet ja laitteet	347 890,55	96 404,67
Koneet ja kalusto	27 755,14	40 002,17
Muut aineelliset hyödykkeet	3 221,03	4 831,54
Ennakkomaksut	375 699,48	173 727,26
AINEELLISET HYÖDYKKEET	14 065 730,21	13 924 532,89
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	4 350,90	4 350,90
SIJOITUKSET	4 350,90	4 350,90
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 074 881,11	13 936 083,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavaravarasto	44 175,66	39 265,40
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	14 904,69	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	14 904,69	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	94 299,91	61 240,06
Muut saamiset	0,00	14 904,69
Siirtosaamiset	120 490,11	138 048,24
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	214 790,02	214 192,99
Saamiset yhteensä	229 694,71	214 192,99
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	415,43	415,43
Rahoitusarvopaperit yhteensä	415,43	415,43
Rahat ja pankkisaamiset	4 833 840,93	4 002 353,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 108 126,73	4 256 227,26
VASTAAVAA	19 183 007,84	18 192 311,05

Taulukko 43 – Tase, vastattavaa

		31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		3 886 891,61	3 886 891,61
Muut omat rahastot		6 554 062,26	6 554 062,26
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä		3 469 740,44	2 509 169,53
Tilikauden yli- /alijäämä		1 232 000,76	960 570,91
OMA PÄÄOMA		15 142 695,07	13 910 694,31
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Lahjoitusrahastojen pääomat		17 815,95	31 165,95
Muut toimeksiantojen pääomat		1 296 747,27	1 374 691,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		1 314 563,22	1 405 857,72
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		949 979,00	1 149 983,00
Saadut ennakot		301 402,31	293 867,31
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		1 251 381,31	1 443 850,31
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		200 004,00	200 004,00
Saadut ennakot		4 171,24	8 323,26
Ostovelat		413 150,64	348 829,44
Muut velat		60 218,79	52 685,53
Siirtovelat		796 823,57	822 066,48
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä		1 474 368,24	1 431 908,71
Vieras pääoma yhteensä		2 725 749,55	2 875 759,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		19 183 007,84	18 192 311,05

Taulukko 44 – Taseen tunnusluvut

Taseen tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste %	86,22	84,39	82,73	80,10	76,40
Rahoitusvarallisuus, €/jäsen	135,48	83,46	43,60	-22,46	-68,91
Suhteellinen velkaantuneisuus %	25,16	26,09	28,79	31,33	37,32
Lainakanta, €/jäsen	58,93	68,56	78,13	88,72	107,41

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Kirjanpidossa noudatetaan suoriteperustetta. Poikkeuksena on verotulojen kirjaaminen maksuperusteisesti tilitysten suoritusajankohdan mukaan. Lomapalkat on jaksotettu työntekijöiden lomaoikeuksien ja todellisten pitämättömien lomapäivien perusteella.

Käyttöomaisuus on arvostettu hankintahintaan. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty alla.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit on arvostettu taseelle hankintahintaan tai hankintahintaa alhaisempaan markkina-arvoon.

Uspenskin katedraalin myyntivaraston arvo on esitetty taseessa varaston määrän ja arvioidun keskimääräisen hankinta-arvon mukaisesti.

Poistosuunnitelman päivitys hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2017 ja päivitettyä poistosuunnitelmaa on käytetty vuoden 2018 tilinpäätöksessä alkaen. Poistosuunnitelma päivitettiin pääasiassa rakennusten poistomenetelmä menojäännöspoistoista tasapoi-toihin.

Taulukko 45 – Selvitys suunnitelmanmukaisista poistoista

Hyödykeryhmä	Poistomenetelmä	Poisto
Kirkot, tsasounat	Tasapoisto	50-70 vuotta
Uspenskin katedraali	Tasapoisto	80 vuotta
Asuin- ja toimistorakennukset	Tasapoisto	30-50 vuotta
Leirikeskukset	Tasapoisto	30 vuotta
Huoltorakennukset	Tasapoisto	20-30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	10-30 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	2-5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	2-5 vuotta

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

Taulukko 46 – Henkilöstökulut

	2020	2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 951 168	-2 880 588
Eläkekulut	-423 817	-452 367
Muut henkilösivukulut	-86 311	-67 472
Henkilöstökorvaukset	38 677	13 022
Vakuutuskorvaukset	2 474	2 459
Muut henkilöstömenojen korvaukset	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-3 420 146	-3 384 946
Luontoisedut	60 494	62 305

Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, mutta olivat noin 205 t€ talousarviota pienemmät. Edellisvuonna 2019 henkilöstökulut pienenivät vuoteen 2018 verrattuna muun muassa henkilöstövaihdosten ja toimivapaiden takia, jolloin tehtäviä hoidettiin väliaikaisesti joko osa-aikaisesti tai tarvittaessa kokopäiväisten resurssien sijaan. Myös vuonna 2020 toimittiin saman käytännön mukaan, työsuhteisten kuukausipalkkaisen kulut olivat noin 80 t€ talousarviota pienemmät, lisäksi poikkeustilan takia säästöjä tuli sivutoimimisten tunti- ja urakkapalkoissa sekä kasvatustoimen kerho- ja leirinohjaaja palkoissa. Lisäksi poikkeustilan takia työeläkemaksuja alennettiin 2,6 prosenttiyksikköä väliaikaisesti vuonna 2020. Sairausvakuutuskorvauksia ja tapaturmakorvauksia saatiin yli 40 t€.

Taulukko 47 – Henkilökuntakulut

Henkilökuntakulut	2020	2019
Matkakorvaukset	-85 558	-93 943
Majoitus ja ravitsemuspalvelukulut	-19 680	-22 513
Koulutuskulut	-16 183	-19 218
Työterveyshuollonkulut	-74 713	-52 656
Työssä jaksamiseen liittyvät kulut	-7 824	-3 474
Henkilökuntakulut	-201 938	-191 804

Taulukko 48 – Henkilöstömäärä tehtävittäin

Tehtävä	2019	2020
Papisto	14	14
Kanttorit	10	11
Vahtimestarit	11	11
Kasvatustyöntekijät	6	5
Diakoniatyöntekijät	6	7
Tukitoiminnot	30	30
<i>Hallinto</i>	7	7
<i>Viestintä</i>	5	5
<i>Kiinteistötoimi, ml. Kaunisniemi</i>	6	6
<i>Hautaustoimi</i>	4	4
<i>Hautaustoimi kausityöntekijät</i>	6	6
<i>Kirjasto ja arkisto</i>	1	1
<i>Vapaaehtoistoiminta</i>	1	1
	77	78

Seurakunnassa työskenteli toimintavuoden aikana päätoimisesti 78 työntekijää. Luku sisältää myös opinto-, vuorottelu- ja vanhempainvapaalla sekä sairauslomilla olleet työntekijät sekä heidän sijaisensa.

Taulukko 49 – Sivutoimiset työntekijät tehtävittäin

Sivutoimiset työntekijät	2019	2020
Pappi tai kanttori	30	19
Uskonnonopettaja	9	5
Ikoninmaalausopettaja	10	10
Leiriohjaaja	97	42
Tapahtumaohjaaja	20	13
Kerhonojjaaja	55	67
Muut keikkatehtävät	24	18

Seurakunnan vakuutukset

Vakuutusyhtiö Varma hoiti seurakunnan TEL/TyEL-vakuutuksen ja OP Pohjola muut vakuutukset.

Taulukko 50 – Käyttötuotot

Käyttötuotot	2020	2019
Toimintatuotot	3 600 732	3 852 895
Verotulot(+)	6 017 428	6 011 821
Liikevaihto	9 618 160	9 864 716

Kiinteistöveropalautus vuosilta 2014–2020

Vuonna 2018 lopulla tehtiin KPMG Oy Ab:n kanssa toimeksianto koskien seurakunnan kiinteistöverotuksen oikeellisuuden varmistamiseksi. Toimeksianto tehtiin ”Success fee” perusteisesti eli maksu toimeksiannosta tapahtuisi palautettavaan määrään perustuen ja mikäli kiinteistöveropalautusta ei saataisi, niin myöskään palkkiota ei maksettaisi.

Vuoden 2020 lopulla Verotuksen oikaisulautakunta teki päätöksen asiassa ja osa haetuista vaatimuksesta hyväksyttiin. Palautettavia kiinteistöveroja oli vuosilta 2014-2020 ja ne koskivat Uspenskin katedraalia, Hautausmaata sekä Kaunisniemen leirialuetta. Seurakunnan tuloihin kirjattiin noin 62 t€ kiinteistöveropalautusta palkkion jälkeen. Suurin osa palautuksesta kohdistui Uspenskin katedraalin kustannuspaikalle. Tämä muiden vuosien kuluerä on kirjattu maksutuloihin, jolloin vuoden 2020 maksutuotot eivät ole vertailukelpoisia muihin vuosiin verrattuna.

4.3. Taseen liitetiedot

Taulukko 51 – Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat										
	Muut pitkävaik. menot	Maa- ja vesialueet	Hautausmaat	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Muut Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset työt	Muut osakleet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hank.meno 1.1.	7 200,00	135 429,83	168,19	13 473 969,23	96 404,67	4 831,54	40 002,17	173 727,26	4 350,90	13 936 083,79
Lisäykset tilikaudella					263 394,72			545 120,48		808 515,20
Rahoitusosuudet tilikaudella										0,00
Vähennykset tilikaudella								316 888,26		316 888,26
Saadut avustukset								26 260,00		26 260,00
Siirrot erien välillä										0,00
Hankintameno ennen poistoja	7 200,00	135 429,83	168,19	13 473 969,23	359 799,39	4 831,54	40 002,17	375 699,48	4 350,90	14 401 450,73
Tilikauden poisto	2 400,00	0,00	0,00	298 403,24	11 908,84	1 610,51	12 247,03	0,00		326 569,62
Poistamaton hank.meno 31.12.	4 800,00	135 429,83	168,19	13 175 565,99	347 890,55	3 221,03	27 755,14	375 699,48	4 350,90	14 074 881,11
										0,00
Kirjanpitoarvon 31.12.	4 800,00	135 429,83	168,19	13 175 565,99	347 890,55	3 221,03	27 755,14	375 699,48	4 350,90	14 074 881,11

Taulukko 52 – Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	
Papiston palkat 01/2021	59 702
Kolehti- ja tuohustulot	3 975
Avustukset	44 656
Etukäteen maksetut v. 2021 kulut	10 137
Joulukuun pysäköintitilitys	1 801
Muut	220
	120 490

Papiston tammikuun 2021 palkat maksettiin toimintavuoden 2020 aikana ja kirjattiin siirtosaamiin. Siirtosaamiin kirjattiin myös vuodelle 2020 kuuluvat, vuoden 2021 aikana tilitetty kolehti- ja tuohustulot seurakunnan kirkoista sekä vuoden 2020 avustuksia, jotka on maksettu vuoden 2021 puolella. Pysäköintitilitys on Uspenskin parkkipaikan joulukuun pysäköintimaksujen tilitys, joka on maksettu tammikuun puolella.

Taulukko 53 – Oma pääoma

Oma pääoma	Muutokset	31.12.2020	31.12.2019
Peruspääoma		3 886 892	3 886 892
Muut omat rahastot		6 554 062	6 554 062
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		3 469 740	2 509 170
Tilikauden yli-/alijäämä	1 232 001	1 232 001	960 571
OMA PÄÄOMA	1 232 001	15 142 695	13 910 694

Taulukko 54 – Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2020
Palkat	0
Lomapalkkavelka	466 006
Henkilösivukulujaksotukset	95 531
Ennakkopidätys- ja soutuvelka	59 458
Eläkevakuutus- ja työttömyysvakuutusvelka	79 376
Tilitettävät alv velat	60 219
Vuokratakuut	8 282
Verojaksotus	60 899
Muut siirtovelat	27 271

Muut siirtovelat sisältävät mm. hyvityslaskuja ja haudanhoitorahoja.

4.4. Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velkakirjat

Panttikirja numerot 14179 - 14184 a 336 300,00 Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallussa	2 017 800,00 €
Nordea Rahoitus Suomi Oyj, luottokorttien limiitti Käytössä oleva määrä	33 000,00 € 5 136,16 €

Vastuut

- 1) Nordea Bank Oyj vastuu 31.12.2020 yhteensä 1 149 983 €, seuraavana vuonna erääntyy yhteensä 200 004 €.
- 2) Nordea Bank Oyj kanssa on tehty laina-ajaksi johdannais sopimus pankkilainan viitekorkoa suojaamaan. Vastuu 31.12.2020 on yhteensä 53.820 €. Kiinteäkorkoisen lainan korkosuojamaksuja erääntyy vuonna 2021 yhteensä 9.360 €. Suojattuna on koko lainan pääoma ja vastuu on laskettu kiinteästä 780€ kuukausimaksusta koko laina-ajaksi. Sopimuksen markkina-arvo per 31.12.2020 oli -54.017 euroa.
- 3) Tukirahoitus Oy leasing-vastuut 31.12.2020 yhteensä 5.406 €, seuraavana vuonna erääntyvät yhteensä 1.764 €.
- 4) Danske Finance Oy leasing vastuut 31.12.2020 yhteensä 197.049,85 €, seuraavana vuonna erääntyvät yhteensä 43.049,56 €.

Sopimusvastuita koskevat liitetiedot

Sopimusvastuu lisäeläkejärjestelyn johdosta oli vuoden 2020 lopussa 53.181 €. Vastuu on laskettu noudattaen soveltuvien osin valtion eläkejärjestelmän laskuperusteita ja se koostuu vanhuuseläkkeen vastuusta, 46.398 € ja vastaisen perhe-eläkkeen vastuusta, 6.783 €.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan laskennallinen osuus kirkon papiston eläkekassan kokonaisvastuusta keskusrahastomaksun suhteessa on 31.12.2020 yhteensä 6.609.142 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Helsingin, Hämeenlinnan ja Lahden seurakunnat yhdistyivät 1.1.2021 Helsingin ortodoksiseksi seurakunnaksi. Hämeenlinnan ja Lahden seurakuntien sopimusvastuut ovat siirtyneet 1.1.2021 Helsingin seurakunnan vastuiksi.

4.5. Kiinteistöinvestointien liitetiedot

Taulukko 55 – Kiinteistöinvestointien arvonlisävero tarkastusvastuu

10 vuoden tarkistuskausi	2020
Kiinteistöinvestointimeno (netto)	
Mannerheimintie 8 automaattiosaneeraus 2019	46101
Kiinteistöinvestoinnin alv	10271
Vuotuinen osuus investoinnin alv:sta	1027
Vähennetty alv	10271
Vuotuinen osuus vähennyksestä alv:stä	1027
Jäljellä tarkistuskauteen sisältyviä vuosia	8
Palautuksen alainen määrä vähennyksestä 31.12.20120	8217
Tarkistusvastuu 31.12.2020	8217
Tarkistusvastuu 31.12.2019	9244
Muutos	-1027

Erilliskirjanpitoina olevat rahastot

Taulukko 56 – Sammeli Pamilon muistorahasto

Sammeli Pamilon muistorahasto	
Tuotot	1 804,68
Kulut	36,75
Taseen loppusumma	51 752,03

Taulukko 57 – Alexander Marschanin rahasto

Alexander Marschanin rahasto	
Tuotot	980,00
Kulut	32,45
Taseen loppusumma	27 790,04

5. Allekirjoitukset ja merkinnät

5.5. Tilinpäätöksen päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä ____ / ____ 2021

Markku Salminen
kirkkoherra
Seurakunnanneuvoston puheenjohtaja

5.6. Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä ____/____ 2021

KPMG Oy Ab

Esko Säilä
JHT, HT

Milja-Riikka Leino
JHT, KHT

6. Luettelot ja selvitykset

6.5. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna

Tositelajit ja säilyttämistapa

Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto tositteiden kirjaamisesta
Verkkolaskut (ostolaskut)	Sähköinen arkisto
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto
ALV-laskelmat	Sähköinen arkisto
Kausiveroilmoitukset	Sähköinen arkisto

6.6. Jäljennös tilintarkastuskertomuksesta

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 68 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 68 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 68 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 68 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 68 sider før denne side

LAURI RAILAS

c7ef35e7-20c9-4d8b-9e40-ef311ebd6166 - 2021-03-26 15:58:01 UTC +02:00
BankID / MobileID - 88d15100-d7ff-41df-bea9-7107e02c9912 - FI

VESA JUKKA VEHKAOJA

79d8b332-55ff-43c2-a623-4c664bb8139f - 2021-03-26 16:10:13 UTC +02:00
BankID / MobileID - 9bbf2b46-d9a2-4ec7-b909-7dab7e84cbc1 - FI

MARKKU SALMINEN

cc72d413-9f88-408b-ba74-2ed205e6dc6b - 2021-03-26 16:36:29 UTC +02:00
BankID / MobileID - 947e70b8-660c-4865-85c5-4f9e1886ca90 - FI

TAINA INKERI CEDERSTRÖM

eebb7fc9-f7fa-4927-ab01-599853ad8c20 - 2021-03-26 18:59:34 UTC +02:00
BankID / MobileID - 83f9c5a5-9399-4542-97f8-f76a61ecf51c - FI

JARI KALEVI HAUKKA

1027ca49-5243-451b-9ee2-5cffda51e368 - 2021-03-26 20:16:01 UTC +02:00
BankID / MobileID - d80d35ba-c4a1-443e-a622-084dc4509aec - FI

MIKKO TAPANI ÄIKÄS

4a98d667-415e-497f-91ec-c64463ab0be2 - 2021-03-27 08:06:47 UTC +02:00
BankID / MobileID - 24e184b4-364a-47cb-9ae8-7c9e75b0cc76 - FI

JARI JUHANI PYLVÄNÄINEN

ab386925-e3cd-4f2c-bac2-89563054a78d - 2021-03-27 08:40:52 UTC +02:00
BankID / MobileID - 459426b4-0192-4ed0-ad02-ee828e78e4ee - FI

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 69 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 69 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 69 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 69 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 69 sider før denne side

ERJA WESSMAN40175784-206c-4894-ac1d-501893dfd20e - 2021-03-27 20:12:13 UTC +02:00
BankID / MobileID - dea438d1-a973-431e-8f4a-6b52a2ad1ee7 - FI**LUDMILA NIEMI**c76cb1fa-2719-4fc7-9346-c6824d58eea5 - 2021-03-28 19:48:08 UTC +03:00
BankID / MobileID - f54a2b3e-e17c-4128-8818-26fea0691f24 - FI**SATU ERONEN**5a44ac98-595a-43b2-b1fc-a9d94c843420 - 2021-03-29 10:59:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - 067a5c9b-ecfb-44f2-929a-fbbcad3379b4 - FI**JUKKA PETTERI KARHAPÄÄ**19e31ed2-70f9-4d5f-9932-ca6ce3a3a375 - 2021-03-29 16:36:00 UTC +03:00
BankID / MobileID - 6441f141-f8d2-4655-b269-f6f81e660cdc - FI**Maria Mountraki**68dae7d1-02c4-4861-9879-cad3dde16fcb - 2021-03-29 17:26:23 UTC +03:00
BankID / MobileID - cd1b8360-2b1e-4601-9470-6254de1762c8 - FI**TOMI PEKKA MONONEN**b871d443-ec19-4165-ac26-ac73db0b635d - 2021-03-30 08:41:34 UTC +03:00
BankID / MobileID - 85d65b62-8964-496a-912a-3c805a7a0d51 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

KPMG Oy Ab
Keskustori 1 A, 2.krs
60100 SEINÄJOKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Helsingin ortodoksinen seurakunta

Y-tunnus 0116502-6

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2020

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoella sähköisen allekirjoituksen päivämääränä

KPMG OY AB

Esko Säilä
JHT, HT

Milja-Riikka Leino
JHT, KHT

Sähköinen tilinpäätösmerkintä

Tilintarkastajan sähköinen allekirjoitus tilinpäätökseen koskee ainoastaan tilinpäätösmerkintää.